

UCHWAŁA Nr XXIII / 194 / 08
RADY MIEJSKIEJ W OZIMKU

z dnia 1 lipca 2008 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2008–2011.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm./, art. 87 ust.3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami / Dz. U. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm. / po zaopiniowaniu projektu programu przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu Rada Miejska w Ozimku u c h w a ł a, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2008 -2011 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Joachim WŁĘSBACH

Załącznik do uchwały Nr XXIII/ 194 /08
z dnia 1 lipca 2008 r.

PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI

GMINY

OZIMEK

Spis treści:

Strona:

1. Wprowadzenie, zakres ochrony zabytków.	2
1.1 Wstęp	2
1.2 Podstawy prawne i główne cele gminnego programu opieki nad zabytkami	3
1.3. Uwarunkowania ochrony i opieki nad zabytkami	4
2. Założenia programowe Gminy Ozimek w zakresie ochrony zabytków	11
2.1. Główne cele polityki gminnej związane z ochroną zabytków	11
2.2. Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków	12
2.3. Działania informacyjne, popularyzacyjne i edukacyjne związane z promocją zabytków gminy i walorów krajobrazu kulturowego	12
2.4. Ochrona walorów krajobrazowo – kulturowych gminy	13
3. Działania Gminy Ozimek w zakresie ochrony zabytków	13
3.1 Ochrona zabytków architektury i budownictwa.	13
3.2 Ochrona zabytków techniki.	14
3.3 Ochrona zabytków sztuki i rzemiosła artystycznego	14
3.4 Ochrona zabytków archeologicznych	14
4. Ochrona zabytków architektury i budownictwa Gminy Ozimek	15
4.1 Zabytki wpisane do Rejestru Zabytków	15
4.2 Zabytki objęte Ewidencją	15
A/ Obiekty do wykreślenia z Ewidencji	27
4.3 Zasady opracowywania spisu adresowego	27
4.4 Rozszerzenie spisu adresowego Gminy Ozimek	28
4.5 Ocena stanu zachowania zabytków architektury i budownictwa	30
4.6. Proponowane postulaty zabezpieczenia obiektów zagrożonych architektury i budownictwa	30
5. Ochrona zabytków techniki i „ruchomych” Gminy Ozimek	30
5.1. Ochrona zabytków techniki Gminy Ozimek	30
5.2. Ocena stanu zachowania zabytków techniki	31
5.3. Ochrona zabytków rzemiosła artystycznego „ruchomych”	31
5.4. Ocena stanu zachowania zabytków „ruchomych”	32
6. Ochrona zabytków archeologicznych Gminy Ozimek	32
6.1 Cel i zakres ochrony zabytków archeologicznych	32
6.2 Stanowiska archeologiczne wpisane do Rejestru Zabytków	32
6.3 Stanowiska archeologiczne objęte ewidencją	33
7. Strefy ochrony konserwatorskiej	34
7.1. Strefa A – ścisłej ochrony konserwatorskiej	34
7.2 Strefa B - pośredniej ochrony konserwatorskiej	34
7.3 Strefa W – ochrony archeologicznej	35
7.4 Strefa OW – obserwacji archeologicznej	35
7.5. Strefa K – ochrony krajobrazu kulturowego	36
8. Dokumentacja konserwatorska	36
8.1 Miejsca gromadzenia dokumentacji	36
8.2 Rodzaje dokumentacji	36
9. Służby konserwatorskie	37
10. Propozycje końcowe	37
10.1 Propozycje dotyczące zabytków architektury i budownictwa	37
10.2 Propozycje dotyczące stanowisk archeologicznych	38
10.3 Propozycje dotyczące zespołów zieleni	38
Załącznik Nr 1:	
Mapa z lokalizacją obiektów zabytkowych.	

1 Wprowadzenie, zakres ochrony zabytków

1.1. Wstęp

Wykonywanie zadań w zakresie kultury i ochrony zabytków jest ustawowym zadaniem samorządów. Zgodnie z brzmieniem art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami) zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy m.in. ładu przestrzennego, kultury, oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W tezach do krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami zapowiadane jest tworzenie warunków prawnych do odpowiedzialnego kreowania i realizowania ochrony dziedzictwa kulturowego przez samorządy terytorialne oraz podjęcie inicjatywy legislacyjnej dla uwzględniania interesów ochrony zabytków w całym ustawodawstwie, jak również stworzenie warunków prawnych do nowego systemu finansowania ochrony i opieki nad zabytkami.

Program w założeniach swych zgodny jest z innymi dokumentami o charakterze strategicznym dla gminy, a w szczególności ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek” Cele i priorytety wyznaczone w programie wynikają zarówno z wymagań ustawowych, jak również podporządkowane są głównemu celowi działań samorządu, jakim jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju gminy, prowadzącego do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Podporządkowane temu jest planowanie strategiczne gminy, które łączy problematykę społeczną, gospodarczą i przestrzenną.

W programie określone zostały cele strategiczne gminy, tj.:

- zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności gminy,
- prowadzenie skutecznej polityki aktywizacji gospodrczej,
- zwiększenie atrakcyjności środowiska naturalnego,
- rozbudowa infrastruktury społecznej,
- zmniejszenie poziomu bezrobocia i aktywizacja zawodowa ludności,
- wysoki standard życia mieszkańców.

Gminny program opieki nad zabytkami realizować będzie zatem tę sferę działań prorozwojowych, która ma na celu poprawę funkcjonowania materialnego dziedzictwa kulturowego decydującego w znacznym stopniu o zasobach i walorach gminy.

Wszelkie działania związane z rozwojem gminy muszą opierać się przede wszystkim na jej zasobach i walorach. Wykorzystanie zarówno zasobów środowiska przyrodniczego jak i środowiska kulturowego powinny stanowić jedną z głównych polityk gminnych. Procesy rozwojowe zachodzić powinny przy zapewnieniu warunków trwania i wzbogacania materialnego dziedzictwa kulturowego. Zasoby kulturowe stanowią bowiem zarówno o atrakcyjności krajobrazu, jak też o atrakcyjności ekonomicznej regionu. Mają szansę stać się bazą w rozwoju turystyki i przedsiębiorczości lokalnej. Podniesienie jakości warunków życia mieszkańców, co nie zawsze jest uświadamiane, jest związane bezpośrednio z jakością przestrzeni kulturowej gminy.

W kreowaniu wizerunku gminy o wysokiej jakości środowiska życia ważne funkcje pełni zatem kultura w jej szerokim rozumieniu:

- * integracji społeczności przy pomocy określonych wartości i ideałów kulturowych,
- * komunikująca i sublimacyjna służąca porozumiewaniu się społeczności,
- * adaptacji, polegająca na udostępnieniu określonych wzorów kulturowych,
- * przekazywania dziedzictwa kulturowego.

1.2. Podstawy prawne i główne cele gminnego programu opieki nad zabytkami.

Podstawą prawną sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami są przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami.).

Ustawa wprowadziła obowiązek sporządzania przez samorządy zarówno wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych programów opieki nad zabytkami.

Zgodnie z art. 87 wlv ustawy Burmistrz Miasta i Gminy Ozimek sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami.

Gminny program opieki nad zabytkami podlega uchwaleniu przez radę gminy, po uzyskaniu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Program ogłaszany jest w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Z realizacji programu Burmistrz sporządza, co dwa lata, sprawozdanie, które przedstawia się Radzie Miejskiej.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określiła zasadnicze cele programowe opieki nad zabytkami:

- * włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- * uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- * zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- * wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- * określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- * podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

1.3. Uwarunkowania ochrony i opieki nad zabytkami.

1.3.1. Uwarunkowania formalno — prawne:

Podstawą prawną, ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.), regulująca w sposób całościowy pojęcia zabytku, ochrony i opieki nad zabytkami, form ochrony, kompetencje organów ochrony zabytków, w tym administracji rządowej i samorządowej, formy finansowania opieki nad zabytkami, ich ewidencjonowania itp.

Obowiązująca ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wprowadziła pojęcia ochrony i opieki nad zabytkami:

Ochrona zabytków polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie, zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków, udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków, przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę kontrole stanu zachowania i przeznaczenia zabytków, uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Opieka nad zabytkiem w rozumieniu ustawy sprawowana jest przez jego właściciela lub posiadacza i polega na zapewnieniu warunków naukowego badania i dokumentowania zabytku; prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku; zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości; popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz o jego znaczeniu dla historii kultury.

- Zgodnie z art. 6. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami przez *zabytek* rozumiana jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Za **zabytki nieruchome** uznaje się krajobraz kulturowy, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne lub działalność wybitnych osobistości bądź instytucji.

Za **zabytki ruchome** uznaje się dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne oraz przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

Zabytkami archeologicznymi są pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarzyska, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Ustawowej ochronie podlegają również nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

Ustawa (art. 7) reguluje następujące formy ochrony zabytków:

wpis do rejestru zabytków, który dla zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi Wojewódzki Konserwator Zabytków;

Zgodnie z art. 9. ustawy do rejestru zabytków wpisuje się *zabytek nieruchomy* na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Do rejestru może być również wpisane otoczenie zabytku wpisanego do rejestru, a także nazwa geograficzna, historyczna lub tradycyjna tego zabytku.

Zgodnie z art. 10. ustawy do rejestru wpisuje się *zabytek ruchomy* na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na wniosek właściciela tego zabytku. Wojewódzki Konserwator Zabytków może wydać z urzędu decyzję o wpisie zabytku ruchomego do rejestru w przypadku uzasadnionej obawy zniszczenia, uszkodzenia lub nielegalnego wywiezienia zabytku za granicę.

Sposób prowadzenia rejestru oraz ewidencji zabytków określa rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. Nr 124, poz. 1305).

uznanie za pomnik historii zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru lub parku kulturowego, o szczególnej wartości dla kultury, przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego;

utworzenie parku kulturowego w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi, charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej; park kulturowy można utworzyć na podstawie uchwały rady gminy, po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, dotyczące w szczególności zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków i ich otoczenia; innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków oraz parków kulturowych; w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ustala się również, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

1.3.2. Organy ochrony zabytków

Zgodnie z art. 89 ustawy o ochronie zabytków organami ochrony zabytków są:

1. minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Generalny Konserwator Zabytków;
2. wojewoda, w imieniu którego zadania i kompetencje, w tym zakresie, wykonuje Wojewódzki Konserwator Zabytków.

Art. 90. ustawy stanowi, że:

1. Generalny Konserwator Zabytków jest sekretarzem lub podsekretarzem stanu w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
2. Do zadań wykonywanych przez **Generalnego Konserwatora Zabytków** należy, w szczególności:
  - * opracowywanie krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
  - * realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju,

- * podejmowanie działań związanych z wspieraniem rozwoju regionalnego i realizacją kontraktów wojewódzkich w sprawach opieki nad zabytkami;
- * prowadzenie krajowej ewidencji zabytków i krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem;
- * wydawanie decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych;
- * organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania oraz stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- * nadzór nad działalnością Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków;
- * promowanie badań naukowych w zakresie konserwacji zabytków,
- * organizowanie szkoleń dla służb konserwatorskich;
- * organizowanie konkursów promujących opiekę nad zabytkami, w tym przyznawanie wyróżnień, nagród pieniężnych lub rzeczowych;
- * opiniowanie wniosków o nadanie odznaki "Za opiekę nad zabytkami";
- * współpraca z organami administracji publicznej w sprawach ochrony zabytków;
- * organizowanie szkoleń w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- * podejmowanie działań dotyczących troski o zabytki związane z historią Polski, pozostające poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Do zadań wykonywanych przez *Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków* należy w szczególności (art. 91.4. ustawy):

- * realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- * sporządzanie, w ramach przyznaných środków budżetowych, planów finansowania ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- * prowadzenie rejestru i wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz gromadzenie dokumentacji w tym zakresie;
- * wydawanie, zgodnie z właściwością, decyzji, postanowień i zaświadczeń w sprawach określonych w ustawie oraz w przepisach odrębnych;
- * sprawowanie nadzoru nad prawidłowością prowadzonych badań konserwatorskich, architektonicznych, prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i innych działań przy zabytkach oraz badań archeologicznych;
- * organizowanie i prowadzenie kontroli w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- * opracowywanie wojewódzkich planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych oraz koordynacja działań przy realizacji tych planów;
- * upowszechnianie wiedzy o zabytkach;

- * współpraca z innymi organami administracji publicznej w sprawach ochrony zabytków.

Przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego działa **Rada Ochrony Zabytków** jako organ opiniotawczo-doradczy w sprawach realizacji polityki Rady Ministrów w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Przy Generalnym Konserwatorze Zabytków działa **Główna Komisja Konserwatorska** jako organ opiniotawczy do spraw działań konserwatorskich podejmowanych przy zabytkach.

Przy Wojewódzkim Konserwatorze Zabytków działa **Wojewódzka Rada Ochrony Zabytków** jako organ opiniotawczy w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków wraz z ośrodkami regionalnymi (dla województwa opolskiego powołany został Regionalny Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Opolu) - zajmuje się problematyką rozpoznania, dokumentacji i ochrony dziedzictwa kulturowego.

1.3.3. Założenia wynikające z krajowego i wojewódzkiego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Konstytucyjnym obowiązkiem Państwa (art. 5 I 6 Konstytucji RP) jest ochrona dziedzictwa kulturowego. Zabytki i ich wartości niematerialne są dobrem wspólnym, a dbałość o nie nakłada art. 82 Konstytucji.

Zadaniem głównym polityki Państwa w dziedzinie ochrony zabytków jest stworzenie w najbliższej przyszłości mechanizmów, które dostosowałyby tę sferę do warunków gospodarki rynkowej. Planowane działania dotyczą sfery legislacyjnej, zmian organizacyjnych obejmujących konieczne rozszerzenie zakresu działań instytucji odpowiedzialnych za ochronę dziedzictwa kulturowego w Polsce oraz zmian w strategii i organizacji ochrony dóbr kultury.

Program krajowy określi cele i kierunki działań oraz zadania, które powinny być podjęte w szczególności przez organy i jednostki administracji publicznej w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Celem programu krajowego jest wzmocnienie ochrony i opieki nad tą istotną materialną częścią dziedzictwa kulturowego oraz poprawa stanu zabytków w Polsce. W założeniach program ma również uporządkowanie działań w sferze ochrony zabytków poprzez wskazanie siedmiu podstawowych zasad konserwatorskich:

- * zasady *primum non nocere* (po pierwsze nie szkodzić),
- * zasady maksymalnego poszanowania oryginalnej substancji zabytku i wszystkich jego wartości (materialnych i niematerialnych),
- * zasady minimalnej niezbędnej ingerencji (powstrzymywania się od działań niekoniecznych),
- * zasady, zgodnie z którą usuwać należy to (i tylko to), co na oryginał działa niszcząco,
- * zasady czytelności i odróżnialności ingerencji,
- * zasady odwracalności metod i materiałów,
- * zasady wykonywania wszelkich prac zgodnie z najlepszą wiedzą i na najwyższym poziomie.

Wymienione zasady dotyczą postępowania konserwatorów - pracowników urzędów, restauratorów dzieł sztuki, architektów, urbanistów, budowlanych, archeologów właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych.

Wyznaczone zostały w tezach do krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami następujące cele działań:

1. W zakresie uwarunkowań ochrony i opieki nad zabytkami:

- * Pełna ocena stanu krajowego zasobu zabytków nieruchomych. Określenie kategorii i stopnia zagrożeń.
- * Pełna ocena stanu krajowego zasobu zabytków ruchomych. Określenie kategorii i stopnia zagrożeń.
- * Pełna ocena stanu krajowego zasobu dziedzictwa archeologicznego. Określenie kategorii i stopnia zagrożeń oraz wyznaczenie stref o szczególnym zagrożeniu dla zabytków archeologicznych.
- * Objęcie skuteczną i zorganizowaną ochroną przynajmniej najcenniejszych zabytków techniki.
- * Pełna ocena stanu krajowego zasobu pomników historii i obiektów wpisanych na listę światowego dziedzictwa. Określenie kategorii i stopnia zagrożeń.
- * Ocena stanu służb i możliwości wypełniania całokształtu zadań związanych z ochroną i opieką nad zabytkami.
- * Ocena stanu i stopnia objęcia opieką zabytków w poszczególnych kategoriach. Doskonalenie i rozwijanie oraz podnoszenie efektywności i skuteczności instytucjonalnej i społecznej ochrony i opieki nad zabytkami.
- * Udoskonalenie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych w zakresie ochrony i opieki nad dziedzictwem kulturowym i zabytkami.

2. W zakresie działań o charakterze systemowym:

- * Powiązanie ochrony zabytków z polityką ekologiczną ochrony przyrody, architektoniczną i przestrzenną, celną i polityką bezpieczeństwa państwa. Realizacja powszechnych tendencji europejskich i światowych do rozszerzania pola ochrony na całe dziedzictwo kulturowe obejmujące i dobra kultury i natury (World Cultural Heritage).
- * Przygotowanie strategii ochrony dziedzictwa kulturowego wytyczającej główne założenia koncepcji ochrony w Polsce. Wprowadzenie jej do polityk sektorowych we wszystkich dziedzinach i na wszystkich poziomach zarządzania i gospodarowania.

3. W zakresie systemu finansowania:

- * Stworzenie sprawnego systemu finansowania ochrony i opieki konserwatorskiej.

4. W zakresie dokumentowania, monitorowania i standaryzacji metod działania:

- * Tworzenie systemu i stale aktualizowanych, elektronicznych baz informacji o zasobach i stanie zabytków w Polsce i ich dokumentacji. Stworzenie warunków do realizacji ustawowego obowiązku dokumentowania wszystkich prac, przy wszystkich grupach i typach obiektów zabytkowych.

- * Gromadzenie stale aktualizowanej wiedzy o stanie zachowania, postępach i wynikach prac konserwatorskich i restauratorskich, zagrożeniach, prawidłowości zarządzania i bezpieczeństwie użytkowania obiektów zabytkowych oraz o innych formach ochrony dziedzictwa.
- * Wypracowanie i wprowadzenie szczegółowych zasad ochrony dziedzictwa w planach zagospodarowania przestrzennego. Wypracowanie standardów zagospodarowania i estetyki zabytkowych przestrzeni publicznych.

5. W zakresie kształcenia i edukacji:

- * Utrzymanie i doskonalenie dotychczas wypracowanego systemu kształcenia w dziedzinie konserwacji i ochrony. Zorganizowanie systemu podnoszenia kwalifikacji w każdej grupie zawodowej pracującej na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.
- * Kształcenie społeczeństwa w duchu poszanowania dla autentyzmu oraz wartości materialnych i niematerialnych wspólnego, wielokulturowego dziedzictwa. Budowanie klimatu społecznego zrozumienia i akceptacji dla idei ochrony i dawności zabytków odczytywanych jako źródło tożsamości, wiedzy i dumy z przeszłości, tradycji, wiedzy o sposobie życia i pracy przodków.
- * Upowszechnianie wśród właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych znajomości zasad konserwatorskich, zasad etyki i profilaktyki konserwatorskiej. Tworzenie mechanizmów ekonomicznych sprzyjających prawidłowemu traktowaniu obiektów zabytkowych.

6. W zakresie współpracy międzynarodowej:

- * Wzmocnienie obecności Polski w światowym i europejskim środowisku działającym na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i promocja polskich osiągnięć w tej dziedzinie.
- * Oparcie działań na pojęciu wspólnego dziedzictwa kultury ludzkości. Troska o ochronę polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą.

Do czasu zakończenia prac nad Programem opieki nad zabytkami gminy Rudniki nie ukończono prac zarówno nad programem krajowym, jak i wojewódzkim, stąd możliwe było uwzględnienie w niniejszym programie jedynie wyżej omówionych tez do krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

1.3.4. Program opieki nad zabytkami a “Narodowa Strategia Kultury na lata 2004-2020”.

Ogólne wytyczne do konstruowania programu gminnego zawiera przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 21 września 2004 r. “Narodowa Strategia Kultury na lata 2004-2013” oraz jej przedłużenie “Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020” przyjęte w 2005 r., będące rządowymi dokumentami tworzącymi ramy dla nowoczesnego mecenatu państwa w sferze kultury, a przede wszystkim dla nowoczesnej polityki kulturalnej państwa, funkcjonującej w warunkach rynkowych, a także dla wspólnoty Polski z Unią Europejską. Głównym celem strategii jest działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju kulturalnego regionów w Polsce.

Przyjęte zostały następujące priorytety:

- * Aktywne zarządzanie zasobem stanowiącym materialne dziedzictwo kulturowe. Działania realizowane w ramach tego priorytetu mają na celu materialną poprawę stanu zabytków, ich adaptację i rewitalizację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców, turystów i inwestorów. Realizacja działań pozwoli na zwiększenie atrakcyjności regionów, a także wykorzystanie przez nie potencjału związanego z posiadanym dziedzictwem kulturowym.
- * Edukacja i administracja na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Dokumentem służącym wdrożeniu Narodowej Strategii Kultury w sferze materialnej spuścizny kulturowej Polski jest Narodowy Program Kultury "Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego". Program ten jest zgodny z Narodowym

Planem Rozwoju (Ustawa z dnia 20.04.2004 r. i Narodowym Planie Rozwoju, Dz. U. z 2004 r. nr 116, poz. 1206) oraz z założeniami do Krajowego Programu Ochrony Zabytków. Podstawą do sformułowania Narodowego Programu Kultury "Ochrona Zabytków i dziedzictwa kulturowego" jest uznanie sfery dziedzictwa za podstawę rozwoju kultury i upowszechniania kultury, a także za potencjał regionów, służący wzrostowi konkurencyjności regionów dla turystów, inwestorów i mieszkańców.

Narodowy Program Kultury "Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego" miał określony plan działania na lata 2004-2006.

Wytyczone zostały strategiczne cele polityki państwa w sferze ochrony zabytków:

- * przygotowanie skutecznego systemu prawno-finansowego wspierania ochrony i opieki nad zabytkami;
- * podjęcie prac nad kompleksowym systemem edukacji na rzecz dziedzictwa;
- * poszukiwanie instrumentów wzmacniających efekty działalności służby konserwatorskiej;
- * ograniczenia uznaniowości konserwatorów poprzez nałożenie na nich odpowiedzialności za niezgodne z prawem postępowanie.
- * intensyfikacja ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie kompleksowa poprawa stanu zabytków nieruchomych.

W dniu 6 września 2005 r. przyjęty został przez Radę Ministrów "Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego", który jest uzupełnieniem powyżej omówionych dokumentów rządowych.

1.3.5. Gminny program opieki nad zabytkami a Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego.

Program opieki nad zabytkami gminy Ozimek zgodny jest z wyznaczonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (uchwalonym przez Sejmik Województwa Opolskiego uchwałą nr XLIX1357/2002 z dnia 24 września 2002 r.) celami polityki przestrzennej, zasadami ich realizacji oraz przyjętymi w planie kierunkami działań polityki przestrzennej w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

W sferze kulturowej obejmującej system ochrony dziedzictwa kulturowego przyjęto zasady kompleksowości działań ochronnych i rewaloryzacyjnych, łączenia ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego oraz promowania regionalnych walorów dziedzictwa kulturowego.

Podstawowe cele polityki przestrzennej w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego, zapisane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego dotyczą:

- zachowania dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń poprzez ochronę i rewaloryzację istniejących zasobów,
- wykorzystania obszarów i obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym szczególnie cennych w skali krajowej i regionalnej dla rozwoju gospodarczego i promocji regionu.

1.3.6. Gminny program opieki nad zabytkami a akty prawa miejscowego.

Program opieki nad zabytkami gminy Ozimek zgodny jest z dokumentami gminnymi o charakterze strategicznym: a przede wszystkim ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek” uchwalonym przez Radę Miejską w Ozimku i przyjętym uchwałą nr XXXIV/231/97 z dnia 27. 01. 1997 r. oraz „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – zmiana 2006 r.” przyjętym uchwałą Rady Miejskiej w Ozimku nr III/11/06 z dnia 20.12.2006 r.

W Studium określono podstawowe cele strategiczne gminy:

- racjonalną gospodarkę przestrzenną rolniczą i ograniczenie przeznaczania jej na cele nierolnicze (głównie w rejonie wsi Biestrzynnik, Grodziec, Krzyżowa Dolina, Pustków, Schodnia)
- wyłączenie z zabudowy gruntów pochodzenia organicznego
- rozwój na znaczącą skalę funkcji agroturystycznej
- rozwój funkcji obsługi rekreacji i turystyki
- ograniczenie możliwości hodowli bydła i trzody chlewnej w związku z koncentracją składników środowiska podlegających ochronie i znaczenia funkcji rekreacyjno-turystycznej.

Instrumentem kształtowania polityki przestrzennej gminy, przy uwzględnieniu uwarunkowań wynikających z ochrony dziedzictwa kulturalnego, jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek” wraz ze zmianą z 2006 r. oraz „Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek” i „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” z 2006 r.

2. Założenia programowe Gminy Ozimek w zakresie ochrony zabytków

2.1. Główne cele polityki gminnej związane z ochroną zabytków.

- planowe i konsekwentne realizowanie zadań samorządowych w zakresie ochrony zabytków,
- racjonalne wykorzystanie gminnych funduszy na prace ratownicze, konserwatorskie i dokumentacyjne,
- uznanie znaczenia dziedzictwa kulturowego w rozwoju gminy,
- powiązanie zadań służących ochronie wartości kulturowych ze strategią rozwoju gospodarczego oraz polityką przestrzenną gminy,
- integracja ochrony dziedzictwa kulturowego (krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego), przyrodniczego i krajobrazu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (dziedzictwo kulturowe obejmuje dobra kultury i natury),
- wspieranie projektów związanych z opieką nad zabytkami i zagospodarowaniem obiektów zabytkowych,
- powstrzymanie degradacji zagrożonych obiektów zabytkowych i obszarów oraz podjęcie działań w celu poprawy stanu ich zachowania,
- wspieranie starań właścicieli zabytkowych obiektów sakralnych o ich właściwe zabezpieczenie.

2.2. Realizacja i finansowanie przez gminę zadań z zakresu ochrony zabytków.

Główny obowiązek dbania o stan zabytków, a tym samym ponoszenia nakładów na prace konserwatorskie, spoczywa na właścicielach i użytkownikach obiektów zabytkowych. Uzasadnione jest dofinansowanie zabezpieczeń zabytkowych świątyń przed włamaniem i kradzieżą.

Kwestie dofinansowania prac przy obiektach zabytkowych reguluje rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 6 czerwca 2005 r. w sprawie udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (Dz. U. Z 2005 r. Nr 112, poz 940).

Istnieje możliwość dofinansowania zadań z zakresu ochrony zabytków m. in. z budżetu państwa. Wsparcie finansowe pochodzi ze środków.

- Ministra Kultury,
- Wojewody Opolskiego, będących w dyspozycji Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- Budżetu województwa opolskiego i jednostek samorządu terytorialnego,
- Funduszu kościelnego (dla prac przy obiektach sakralnych nie obejmujących konserwacji ruchomego wyposażenia kościołów),
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dla zabytkowych założeń zieleni).

Pozyskiwanie środków finansowych na zadania inwestycyjne jest również możliwe ze źródeł zewnętrznych. Możliwość współfinansowania działań obejmujących zarówno podnoszenie poziomu wiedzy w zakresie kultury i historii, jak również zachowanie oraz ochronę dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim, istnieje ze środków finansowych Unii Europejskiej:

- - poprzez fundusze strukturalne utworzone dla wyrównywania poziomu rozwoju regionów w zjednoczonej Europie, z uwagi na uznanie kultury za jeden z czynników rozwojowych regionów,
- - w ramach programów wspólnotowych adresowanych bezpośrednio do sektora kultury (Kultura 2000).
- Dla inicjatyw pozarządowych istnieje możliwość wsparcia ze strony fundacji europejskich i zagranicznych.

2.3. Działania informacyjne, popularyzacyjne i edukacyjne związane z promocją zabytków gminy i walorów krajobrazu kulturowego.

- - Udostępnienie i aktualizacja gminnej ewidencji zabytków wraz z historią poszczególnych miejscowości na oficjalnej stronie internetowej Gminy.
- - Wspieranie wydawnictw obejmujących zagadnienia związane z historią Gminy oraz ochroną dóbr kultury.

- - Dofinansowanie szkolnych konkursów wiedzy o zabytkach gminy oraz wycieczek szkolnych, których celem jest poznanie zabytków gminy. Zachęcanie szkół do zwracania szczególnej uwagi na znaleziska archeologiczne.
- - Uczestnictwo Gminy oraz właścicieli Zabytków z terenu gminy w obchodach Europejskich Dni Dziedzictwa.

2.4. Ochrona walorów krajobrazowo – kulturowych

- Nie dopuszczanie do wyłączenia poza granice administracyjne gminy fragmentów historycznie ukształtowanych siedlisk oraz rozdrabniania własności historycznej.
- Zapobieganie rozproszaniu osadnictwa i ochrona historycznie ukształtowanych układów osadniczych wraz z koloniami.
- Wyznaczanie w planach miejscowych nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową na zasadzie kontynuacji historycznych siedlisk.
- Wypełnianie zabudową wolnych działek budowlanych w obszarze historycznych siedlisk.
- Ochrona historycznie ukształtowanego układu przestrzennego miejscowości i relacji pomiędzy zespołami zabytkowej zabudowy.
- Utrzymanie cech budownictwa regionalnego w nowo projektowanej architekturze oraz wypracowanie standardów estetycznego zagospodarowania zabytkowych przestrzeni publicznych.
- Interwencja władz gminy przy rażących naruszeniach prawa budowlanego (zwłaszcza w zakresie samowoli budowlanych na obszarach objętych ochroną konserwatorską oraz przy obiektach zabytkowych i ujętych w ewidencji gminnej).
- Przeciwdziałanie niszczeniu stanowisk archeologicznych – konieczności wymagania zezwoleń przy wydawaniu zezwoleń na budowę opinii lub zezwoleń WKZ.
- Podejmowanie działań mających na celu ochronę, zachowanie i rewaloryzację stanowisk archeologicznych o własnej formie krajobrazowej (grodziska, kurhany, pozostałości siedzib i urządzeń obronnych).

3. Działania Gminy Ozimek w zakresie ochrony zabytków.

3.1. Ochrona zabytków architektury i budownictwa:

A/ Prowadzenia przez gminę ewidencji zabytków nieruchomości w postaci zbioru KART ADRESOWYCH ZABYTKÓW w formie określonej Rozporządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z dnia 14.05.2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 124 poz. 1305).

B/ Uruchomienie, wypełnienie, rejestracja i stała aktualizacja programu komputerowego „GEZ”, dostarczonego przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu.

C/ Podejmowanie przewidzianych prawem działań w zakresie zachowania w należyтым stanie z zachowaniem ich cech charakterystycznych, zabytków objętych wpisem do Rejestru Zabytków oraz wpisanych do ewidencji zabytków nieruchomości w tym zarówno obiektów poje-

dynczych jak zespołów (np. osiedli), a także całości stref ochrony konserwatorskiej określonych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

D/ Uzgadnianie wszelkich działań z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Opolu za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu.

W gminie Ozimek znajdują się 5 obiektów architektury i budownictwa wpisanych do Rejestru Zabytków oraz 546 obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

3.2. Ochrona zabytków techniki:

A/ Prowadzenia przez gminę ewidencji zabytków techniki w postaci zbioru kart adresowych, włączonych do Gminnej Ewidencji Zabytków, w formie określonej Rozporządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z dnia 14.05.2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 124 poz. 1305).

B/ Odnośnie ruchomych zabytków techniki, zasady ich ochrony są identyczne jak wobec zabytków sztuki i rzemiosła artystycznego (vide – p. 3.1.).

C/ Uruchomienie, wypełnienie, rejestracja i stała aktualizacja programu komputerowego „GEZ”, dostarczonego przez Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu.

D/ Podejmowanie przewidzianych prawem działań w zakresie zachowania w należyłym stanie zabytków objętych wpisem do Rejestru Zabytków jak i wpisanych do ewidencji zabytków techniki, w tym zarówno obiektów pojedynczych jak zespołów (np. zabytkowych zakładów przemysłowych).

E/ Uzgadnianie wszelkich działań z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Opolu za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu.

W gminie Ozimek znajdują się 2 zabytki techniki wpisane do Rejestru Zabytków oraz zabytków techniki ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

3.3. Ochrona zabytków sztuki i rzemiosła artystycznego:

A/ Prowadzenie ewidencji zabytków sztuki i rzemiosła artystycznego stanowiących własność Gminy lub będących w jej zarządzie albo użytkowaniu.

B/ Podejmowanie jakichkolwiek działań związanych z ochroną i konserwacją zabytków sztuki i rzemiosła artystycznego może następować jedynie za wiedzą i zgodą Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu. Wszelkie propozycje winny być opracowywane jedynie przez specjalistów uprawnionych w zakresie konserwacji danego typu obiektu (np. malarstwa czy instrumentów muzycznych).

W gminie Ozimek obiekty sztuki i rzemiosła artystycznego stanowią wyposażenie kościoła parafialnego rzymsko-katolickiego w Dylakach, Grodźcu, Krasiejowie, Szczedrzyku oraz ewangelicko-augsburskiego w Ozimku.

3.4. Ochrona zabytków archeologicznych

A/ Prowadzenie ewidencji stanowisk archeologicznych w oparciu o materiały dostarczone przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu.

B/ Nadzór nad przestrzeganiem wykonywania zaleceń dotyczących ochrony stanowisk archeologicznych, a zwłaszcza stałe nadzorowanie przestrzegania zakazów wykonywania określonych działań (np. prac głębokościowych czy zabudowy) w ich obrębie.

C/ Stałe konsultowanie wszelkich działań związanych ze stanowiskami archeologicznymi z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Opolu.

W gminie Ozimek znajduje się 29 stanowisk archeologicznych ujętych w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami.

4. Ochrona zabytków architektury i budownictwa.

Zadania związane z ochroną zabytków architektury i budownictwa dotyczą obiektów wpisanych do Rejestru Zabytków oraz figurujących w Ewidencji.

4.1. Zabytki wpisane do Rejestru Zabytków

W obrębie gminy Ozimek znajdują się 4 obiekty stanowiące zabytki architektury i budownictwa, 1 obiekt zabytkowego założenia zieleni oraz 3 zabytki techniki wpisane do Rejestru Zabytków. Są to :

1. JEDLICE – dwór „Beatka” w zespole huty szkła, 1780 r. – wpisany do Rejestru Zabytków pod poz. 1144/66 z dnia 12.01.1966 r.
- 2.A. JEDLICE – pozostałość osiedla hutniczego – zespół 4 domów robotniczych 1805 r. – wpisane do Rejestru Zabytków pod poz. 1948/70 z dnia 7.12.1970 r
- 2.B. JEDLICE – pozostałość dawnej huty szkła – budynek huty ob. magazyn, 1807 r. – wpisany do Rejestru Zabytków pod poz. 1948/70 z dnia 7.12.1970 r
- 2.C. JEDLICE – pozostałość dawnej huty szkła – kanał roboczy nawadniający, XIX w. – wpisany do Rejestru Zabytków pod poz. 1948/70 z dnia 7.12.1970 r.
3. KRASIEJÓW – kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. św. Małgorzaty, 1911-19 r. - wpisany do Rejestru Zabytków pod poz. Ks. A. t. I 52/2007 z dnia 18.05.2007 r.
4. OZIMEK – kościół ewangelicko-augsburski, 1874 r. – wpisany do Rejestru Zabytków pod poz. 1144/66 z 1.03.1966 r.
5. OZIMEK – most wiszący nad rzeką Mała Panew, 1827 r. – wpisany do Rejestru Zabytków pod poz. 1940/69 z 30. 01.1969 r.
6. KRASIEJÓW – zbiorowa mogiła powstańców śląskich na cmentarzu parafialnym rzymsko-katolickim, 1921 r. – wpisana do Rejestru Zabytków pod poz. 260/90 z dnia 12.07.1990 r.

4.2. Zabytki objęte ewidencją:

Gmina Ozimek posiada ewidencję, która zgodnie z wymogami jest zbiorem kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy, ujętą równocześnie w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Gminna ewidencja nie jest dokumentem zamkniętym, winna być uzupełniana i weryfikowana. Na terenie gminy ewidencją objęto 549 obiektów.

ZABYTKI MIASTA OZIMEK

1. Kościół parafialny rzymsko-katolicki p.w. św. Jana Chrzciciela
2. „ ewangelicko-augsburski

3. Cmentarz ewangelicko-augsburski
4. Kapliczka - ul. Robotnicza, koło nr 8
5. Huta Ozimek - budynek produkcyjny metali kolorowych
6. „ „ - hala oczyszczalni
7. „ „ - most wiszący
8. Stacja kolejowa PKP
9. Szkoła - Plac Wolności 10
10. Wodociągowa wieża ciśnień - Dworcowa 1
11. ul. Brzeziny 2 – dom
12. „ 17 – dom
13. „ 18 „
14. „ 26 „
15. „ 27 „
16. ul. Cmentarna 1 – dom
17. „ 5 „
18. „ 7 „
19. ul. Częstochowska 3 – dom
20. „ 4 „
21. „ 5 „
22. „ 7 „
23. „ 9 „
24. „ 11 „
25. „ 13 „
26. „ 17 „
27. „ 21 „
28. „ 23 „
29. „ 25 „
30. ul. Dworcowa 2 – dom
31. „ 4 „
32. „ 6 „
33. ul. Kolejowa 3 – dom
34. ul. Krótka 3 – dom
35. „ 5 „
36. „ 7 i 9 – dom
37. ul. Leśna 2 - dom
38. ul. Mickiewicza 1 – dom
39. „ 5 „
40. „ 6 i 8 – dom
41. „ 10 – dom
42. ul. Opolska 2,4,10,12 - domy
43. ul. Robotnicza 3 – dom
44. „ 7 „
45. „ 8 „
46. „ 13 „
47. „ 17 „
48. „ 35 „
49. „ 37 „
50. „ 39 „
51. „ 41 „
52. „ 43 „
53. „ 47 „
54. „ 49/51 – dom
55. „ 55 – dom

56.	„	57	„
57.	„	59	„
58.	„	61	„
59.	„	65/67	– dom
60.	„	71	– dom
61.	„	73	„
62.	ul. Waryńskiego 16		– dom
63.	„	18	„
64.	ul. Wyzwolenia 7		- dom
65.	„	8	„
66.	„	8 A	„
67.	„	10	„
68.	„	12	„
69.	„	17 i 17 A	- dom
70.	„	20	„
71.	„	21	„
72.	„	22	– gospoda
73.	„	24	– dom
74.	„	28	„
75.	„	29	„
76.	„	30	„
77.	„	31	„
78.	„	33	„
79.	„	34	„
80.	„	36	„
81.	„	40	„
82.	„	41	„
83.	„	43	„
84.	„	44	– piekarnia
85.	„	50	– dom
86.	„	54	„
87.	„	56	„
88.	„	57	„
89.	„	58	„
90.	„	61	„
91.	„	62	„
92.	„	67	„
93.	„	69	„

ZABYTKI WSI ANTONIÓW

94.	Kapliczka przydrożna	- ul. Dylakowska
95.	„	„ ul. Powstańców Śląskich
96.	Stajnie	– ul. Młyńska 1
97.	Most drogowy	- ul. Dylakowska
98.	ul. Danysza 4	– dom
99.	„	7 „
100.	„	8 „
101.	„	9 „
102.	„	11 „
103.	„	12 „
104.	„	13 „
105.	„	15 „

106. „ 19 „
 107. „ 23 „
 108. ul. Dylakowska 3 – dom
 109. „ 6 „
 110. „ 7 „
 111. „ 9 „
 112. „ 12 – leśniczówka
 113. „ 12 – stodoła
 114. „ 16 – dom
 115. „ 18 „
 116. „ 19 „
 117. „ 20 „
 118. ul. Leśna 1 – dom
 119. ul. Powstańców Śląskich 21 – dom
 120. „ „ 51 „
 121. „ „ 60 „
 122. „ „ 61 „
 123. „ „ 64 „
 124. „ „ 75 – gospoda
 125. „ „ 92-96 – domy
 126. „ „ 96 – dom
 127. „ „ 100 „
 128. „ „ 106 „
 129. „ „ 110 „
 130. „ „ 114 „
 131. „ „ 124 „
 132. „ „ 128 „
 133. „ „ 148 „
 134. ul. Sosnowa 10 - dom

ZABYTKI WSI BIESTRZYNNIK

135. Dwór - ul. Poliwoda
 136. Park dworski
 137. Stajnia i wozownia dworska
 138. Wylęgarnia ryb w zespole dworskim
 139. Kapliczka-dzwonnica - ul. Ozimska/Jacka
 140. Kapliczka przydrożna ul. Michalońska
 141. „ „ ul. Poliwoda, koło dworu
 142. „ „ „
 143. Remiza strażacka - ul. Ozimska
 144. Młyn - ul. Cmentarna 8
 145. Most drogowy - ul. Ozimska
 146. ul. Cmentarna 10 – dom
 147. ul. Dobrodzieńska 2 – dom
 148. „ 6 „
 149. „ 7 „
 150. „ 8 „
 151. „ 9 „
 152. „ 19 „
 153. ul. Dylakowska 22 - „

154. „ 24 „
 155. „ 32 „
 156. „ 44 „
 157. ul. Jacka I A - dom
 158. „ 2 „
 159. „ 3 „
 160. ul. Leśna 1 „
 161. „ 6 – leśniczówka
 162. ul. 1 Maja 14 – dom
 163. ul. Michalońska 1 – dom
 164. „ 4 „
 165. „ 8 „
 166. ul. Ozimska 2 – dom
 167. „ 14 – gospoda
 168. „ 17 – dom
 169. „ 21 – masarnia
 170. „ 23 – dom
 171. „ 25 – piekarnia
 172. „ 29 – dom
 173. „ 30 – chałupa
 174. ul. Poliwoda 12 – dom
 175. „ 14 „
 176. ul. Polna 4 – dom
 177. „ 14 „
 178. „ 15 „
 179. „ 21 – stodoła
 180. „ 24 - dom

ZABYTKI WSI CHOBIE

181. Kapliczka przydrożna – ul. Opolska
 182. Szkoła - ul. Opolska
 183. ul. Kuziory 8 – dom
 184. „ 10 „
 185. „ 14 „
 186. „ 28 „
 187. „ 30 „
 188. ul. Opolska 19 „
 189. „ 24 „
 190. „ 27 „
 191. „ 36 „
 192. „ 46 „
 193. ul. Wiejska 30 „
 194. ul. Wrzosowa 5 - dom
 195. „ 6 „

ZABYTKI WSI DYLAKI

196. Kościół parafialny p.w. św. Antoniego
 197. Cmentarz komunalny – między wsią Dylaki a Biestrzynnik
 198. Kapliczka przydrożna – ul. Ozimska
 199. „ „ ul. Szkolna
 200. Szkoła – ul. Szkolna

- 201. Remiza strażacka – ul. Turawska
- 202. Młyn - ul. Szkolna 4
- 203. ul. Biestrzyńska 2 – dom
- 204. „ 4 „
- 205. „ 5 „
- 206. „ 6 „
- 207. „ 8 „
- 208. „ 11 „
- 209. ul. Fabryczna 8 „
- 210. „ 10 „
- 211. ul. Jakuba 2 – dom
- 212. „ 4 „
- 213. ul. Jeziorna 5 „
- 214. „ 16 „
- 215. ul. Ozimska 11 „
- 216. „ 13 „
- 217. „ 14 „
- 218. „ 17 „
- 219. „ 24 „
- 220. „ 25 „
- 221. „ 29 „
- 222. „ 30 „
- 223. „ 31 „
- 224. „ 33 „
- 225. „ 38 „
- 226. „ 41 „
- 227. „ 43 „
- 228. „ 46 „
- 229. „ 47 „
- 230. „ 50 – gospoda
- 231. „ 53 – dom
- 232. „ 54 „ , ob. biurowiec
- 233. „ 55 – gospoda
- 234. „ 56 – plebania
- 235. „ 57 – zajazd
- 236. ul. Polna 2 – dom
- 237. „ 4 „
- 238. ul. Szkolna 2 „
- 239. „ 9 „
- 240. „ 24 „
- 241. ul. Turawska 2 – dom
- 242. „ 4 „
- 243. „ 5 „
- 244. „ 7 „
- 245. „ 9 „

ZABYTKI WSI GRODZIEC

- 246. Kościół parafialny p.w. M B Częstochowskiej
- 247. Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
- 248. Plebania – ul. Częstochowska
- 249. Dom parafialny – ul. Klasztorna
- 250. Kapliczka przydrożna – ul. Częstochowska

251.	Szkoła – ul. Tartaczna
252.	Młyn – ul. Tartaczna 13
253.	Gospoda – ul. Częstochowska
254.	ul. Częstochowska 31 – dom
255.	„ 33 „
256.	„ 39 „
257.	„ 40 „
258.	„ 47 „
259.	„ 52 „
260.	„ 54/56 – dom
261.	„ 55 – dom
262.	„ 63 „
263.	„ 69/71 – dom
264.	„ 73
265.	„ 79/81 – dom
266.	„ 91 - dom
267.	„ 93 „
268.	„ 95 „
269.	„ 98 „
270.	„ 99 „
271.	„ 103 „
272.	„ 105 „
273.	„ 111 „
274.	„ 114 „
275.	„ 115 „
276.	„ 119 „
277.	„ 121 „
278.	„ 124 „
279.	„ 125 – piekarnia
280.	„ 126 – dom
281.	„ 129/131 – dom
282.	„ 135 – dom
283.	„ 142/144 – dom
284.	„ 148 – dom
285.	„ 151 „
286.	„ 153 „
287.	„ 154/156 – dom
288.	„ 157 - dom
289.	„ 159 „
290.	„ 163 „
291.	„ 165 „
292.	„ 167 „
293.	„ 174 „
294.	„ 173/175 – dom
295.	„ 177 – dom
296.	„ 178 „
297.	„ 182 „
298.	„ 183/185 – dom
299.	„ 186 – dom
300.	„ 189/191 – dom
301.	„ 195 – dom
302.	„ 197 „
303.	„ 206 „

304.	„	210	„
305.	„	222	„
306.	„	234	„
307.	„	236	„
308.	„	240	„
309.	ul. Leśna 6/8 – dom		
310.	„	10	„
311.	„	12	„
312.	ul. Tartaczna 2 – dom		
313.	„	3	„
314.	„	11	„
315.	„	13	„ młynarza

ZABYTKI WSI JEDLICE

316.	Dworek „Beatka”		
317.	Budynek gospodarczy w zespole dworka „Beatka”		
318.	ul. Feniks 2 – dom		
319.	„	6	„
320.	„	7	„
321.	„	8	„
322.	„	10	„
323.	Huta szkła – budynek dyrekcji		
324.	„	„	magazynu głównego
325.	„	„	warsztatowy
326.	„	hala produkcyjna	
327.	„	kanał roboczy	

ZABYTKI WSI KRASIEJÓW

328.	Kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty		
329.	Plebania		
330.	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki		
331.	Kaplica cmentarna na cmentarzu parafialnym		
332.	Kapliczka przydrożna – ul. Rzeczna		
333.	Dom rządcy – ul. Młyńska 12		
334.	Czworaki – ul. Młyńska 14		
335.	Stodoła – ul. Młyńska		
336.	Młyn wodny ul. Młyńska		
337.	Szkoła, ob. Muzeum – ul. Sporadzka 19		
338.	Stacja kolejowa PKP		
339.	Budynek gospodarczy przy stacji kolejowej PKP		
340.	Most drogowy – ul. Sporadzka		
341.	„	„	- Myślinka
342.	ul. Brzeziny 2 – dom i stolarnia z kuźnią		
343.	„	3	- dom
344.	„	9	„
345.	„	21	„
346.	ul. Brzozowa 4 – budynki gospodarcze		
347.	„	8	- dom
348.	ul. Krótka 1 – dom		
349.	ul. Kolejowa „		
350.	ul. Cegielniana 25 – dom		

- 351. ul. Sporadzka 3 – dom
- 352. „ 7 „
- 353. „ 9 „
- 354. „ 17 – gospoda
- 355. „ 18 – dom
- 356. „ 21 „
- 357. „ 22 „
- 358. „ 23 „
- 359. „ 24 „
- 360. „ 27 „
- 361. „ 28 – sala przy gospodzie
- 362. „ 29 - dom
- 363. „ 30 – gospoda
- 364. „ 31 – dom
- 365. „ 32 „
- 366. „ 34 „
- 367. „ 38 „
- 368. „ 70 „
- 369. „ 78 – leśniczówka

ZABYTKI WSI KRZYŻOWA DOLINA

- 370. Kapliczka-dzwonnica – ul. Powstańców Śląskich
- 371. Szkoła – ul. Powstańców Śląskich
- 372. ul. Opolska 2 – gospoda
- 373. „ 19 – dom
- 374. „ 27 – leśniczówka
- 375. „ 42 – dom
- 376. „ 50 „
- 377. „ 62 „
- 378. ul. Powstańców Śląskich 9 – dom
- 379. „ „ 18 „
- 380. „ „ 20 „
- 381. „ „ 22 „
- 382. ul. Poprzeczna 1 – dom
- 383. „ 9 „
- 384. „ 13 „
- 385. ul. Sporadzka 6 - dom

ZABYTKI WSI MNICHUS

- 386. Szkoła – ul. Leśna
- 387. ul. Leśna 10 – dom
- 388. „ 13 „
- 389. „ 15 „
- 390. „ 16 „
- 391. „ 17 „
- 392. „ 22 „
- 393. „ 24 „
- 394. „ 28 „
- 395. „ 31 „
- 396. „ 33 „

397. „ 36 „
 398. „ 41 „

ZABYTKI WSI NOWA SCHODNIA

399. Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki
 400. Kapliczka przydrożna – ul. Kuczki
 401. Szkoła – ul. Daniecka
 402. ul. Daniecka 2 – dom
 403. „ 5 „
 404. „ 9 „
 405. „ 10 - gospoda
 406. „ 11 - dom
 407. „ 12 „
 408. „ 14 „
 409. ul. Kuczki – dom
 410. ul. Ogrodowa 6 – dom
 411. „ 9 „
 412. ul. Opolska 4 – dom
 413. „ 6 „

ZABYTKI WSI PUSTKÓW

414. Kapliczka przydrożna – ul. Ozimska
 415. „ „ - ul. Zielona
 416. Szkoła – ul. Ozimska
 417. ul. Boczna 4 – dom
 418. ul. Leśna 8 „
 419. „ 11 „
 420. „ 13 „
 421. „ 15 „
 422. ul. Ozimska 2 – dom
 423. „ 5 „
 424. „ 14 „
 425. „ 15 „
 426. „ 19 „
 427. „ 20 „
 428. „ 22 „
 429. „ 28 „
 430. „ 29 „
 431. „ 31 „
 432. ul. Polna 1 – dom
 433. ul. Powstańców Śląskich 2 – dom
 434. ul. Słoneczna 15 A – dom
 435. „ 16 „
 436. „ 18 „
 437. ul. Zielona 1 – dom
 438. „ 22 „

ZABYTKI WSI SCHODNIA

439. Kapliczka przydrożna – ul. Powstańców Śląskich
 440. Mogiła wojskowa – ul. Opolska/Ks. Gołąba

441. Szkoła – ul. Powstańców Śląskich 25
 442. „ , ob. dom - ul. Powstańców Śląskich 39
 443. Młyn – ul. Powstańców Śląskich 56
 444. ul. Długa 14 – dom
 445. ul. Ks. Gołąba 26 - dom
 446. ul. Krótka 1 – dom
 447. „ 4 „
 448. ul. 1 Maja 1 – dom
 449. ul. Leśna 3 – dom
 450. „ 5 A „
 451. „ 7 „
 452. ul. Opolska 1 – dom
 453. „ 5 „
 454. „ 7 „
 455. „ 10 „
 456. „ 14 „
 457. „ 20 „
 458. „ 22 „
 459. „ 26 „
 460. „ 28 „
 461. „ 32 „
 462. ul. Połna 2 – dom
 463. ul. Powstańców Śląskich 11 – dom
 464. „ „ 21 „
 465. „ „ 23 „
 466. „ „ 25 „
 467. „ „ 26 „
 468. „ „ 28 „
 469. „ „ 50 – gospoda
 470. „ „ 50 A – dom
 471. „ „ 52 – dom
 472. „ „ 58 „
 473. „ „ 61 „
 474. „ „ 63 „
 475. „ „ 64 „
 476. „ „ 65 „
 477. „ „ 67 „
 478. „ „ 74 „
 479. „ „ 76 „

ZABYTKI WSI SZCZEDRZYK

480. Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja
 481. Cmentarz przykościelny rzymsko-katolicki – ul. Opolska
 482. Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki, ul. Cmentarna
 483. Klasztor Sióstr Służebniczek – ul. Klasztorna 2
 484. Kapliczka przydrożna – ul. Jedlicka
 485. „ „ - ul. Ozimska
 486. Krzyż przydrożny – Plac 1 Maja
 487. Szkoła, ob. Przedszkole – ul. Szkolna
 488. „ ob. Dom Nauczyciela – ul. Opolska 1 A
 489. Ochotnicza Straż Pożarna - Plac 1 Maja 9
 490. Magazyn zbożowy – ul. Opolska 3

491. ul. Buczka 9 – dom
 492. ul. Cmentarna 2 – dom
 493. ul. Daniecka 1 – dom
 494. „ 3 „
 495. „ 7 „
 496. u l. Dębskiej Kuźni 2 – budynek gospodarczy
 497. ul. Klasztorna 1 – dom
 498. Plac 1 Maja 1 – dom i kuźnia
 499. „ „ 2 – dom
 500. „ „ 7 - „
 501. „ „ 8 „
 502. „ „ 17 „
 503. „ „ 19 – plebania
 504. „ „ - poczta i sklep
 505. ul. Ogrodowa 2 – dom
 506. „ 5 „
 507. „ 6 „
 508. „ 8 „
 509. „ 9 „
 510. „ 19 „
 511. „ 21 „
 512. „ 23 „
 513. ul. Opolska 6 – dom
 514. „ 12 „
 515. „ 26 „
 516. ul. Ozimska 8 „
 517. „ 15 „
 518. „ 19 „
 519. „ 20 „
 520. „ 21 „
 521. „ 22 „
 522. „ 23 „
 523. „ 25 „
 524. „ 26 „
 525. „ 30 „
 526. „ 31 „
 527. ul. Powstańców Śląskich 2 – dom
 528. „ „ 6 „
 529. „ „ 11 „
 530. „ „ 15 „
 531. „ „ 16 „
 532. ul. Robotnicza 1 – dom
 533. „ 2 „
 534. „ 3 „
 535. „ 4 „
 536. „ 5 „
 537. „ 6 „
 538. ul. Rybacka 3 – dom
 539. „ 4 „
 540. „ 5 „
 541. „ 6 „
 542. „ 8 „
 543. ul. Szkolna 7 „

- 544. „ 11 – gospoda
- 545. „ 17 – dom
- 546. ul. Wyzwolenia 1 - dom
- 547. „ 6 „ i kuźnia
- 548. „ 11 - dom

A. Obiekty do wykreślenia z Ewidencji

W obrębie Gminy Ozimek stwierdzono łącznie 27 zabytków architektury i budownictwa znajdujących się w ewidencji lecz aktualnie nieistniejących lub przebudowanych z zatarcią cech pierwotnych. Dla tych obiektów przewiduje się wystąpienie o wykreślenie ich z ewidencji.

Wnioski o wykreślenie z ewidencji wojewódzkiej i krajowej zostały przygotowane w ramach opracowywania Gminnej Ewidencji Zabytków w ramach jej weryfikacji.

Wnioski o wykreślenie z ewidencji dotyczą następujących obiektów

1. ANTONIÓW, ul. Powstańców Śląskich - szkoła
2. ANTONIÓW, ul. „ „ 88 - kuźnia
3. ANTONIÓW, ul. Danysza 3 – dom
4. BIESTRZYNNIK, ul. Cmentarna 8 – młyn
5. BIESTRZYNNIK, ul. Ozimska 36 – chałupa
6. BIESTRZYNNIK, ul. Poliwoda 20 i 22 – chlewnie
7. BIESTRZYNNIK, ul. Polna 24 - dom
8. DYLAKI, ul. Ul. Ozimska 3 – dom
9. DYLAKI, ul. Szkolna 42 - dom
10. GRODZIEC, ul. Tartaczna 15 - tartak
11. JEDLICE, ul. Feniks – stajnie, ob. dom mieszkalny
12. KRASIEJÓW, ul. Cegielniana - cegielnia
13. KRASIEJÓW, ul. Młyńska – tartak
14. OZIMEK, Huta Małapanew – budynki: stara dyrekcja, magazyn modeli, hala produkcyjna komór do suszarni, dział socjalny i laboratorium, dawne warsztaty, budynek BHP i biurowy
15. OZIMEK, ul. Krótka 17 A – dom
16. OZIMEK, ul. „ 18 A – dom
17. OZIMEK, ul. Powstańców Śląskich 7 – plebania
18. OZIMEK, ul. Wyzwolenia 28 – chałupa
19. OZIMEK, ul. „ 47 – chałupa i stodoła
20. PUSTKÓW, ul. Zielona 2 – dom
21. SCHODNIA, ul. Polna 4 - dom
22. SCHODNIA, ul. „ 5 - dom
23. SCHODNIA, ul. Powstańców Śląskich 8 – dom
24. SZCZEDRZYK, Plac 1 Maja 3 – dom
25. SZCZEDRZYK, ul. Ogrodowa 1 - dom
26. SZCZEDRZYK, ul. „ 8 – dom
27. SZCZEDRZYK, ul. Powstańców Śląskich 14 - dom

4.3. Zasady opracowywania spisu adresowego zabytków.

Rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 14.05.2004 r. (Dz. U. Z 2004 r. Nr 124, poz. 1305) nałożyło na samorządy terytorialne szczebla gminnego obowiązek prowadzenia GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW w formie zbioru kart adresowych zabytków architektury

i budownictwa oraz zabytków nieruchomych techniki, zarówno wpisanych do Rejestru Zabytków jak również jedynie figurujących w Ewidencji zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków, zgodnie z zaleceniami cytowanego Rozporządzenia winna być prowadzona w formie zbioru KART ADRESOWYCH ZABYTEKÓW, założonym w 1 egzemplarzu, w terminie do dnia 30.04.2006 roku i dalej na bieżąco aktualizowana.

Karta adresowa zabytku winna, zgodnie z cytowanym Rozporządzeniem, być założona dla każdego obiektu lub zespołu (np. osiedla) oddzielnie i zawierać:

- a/ podstawowe dane adresowe i lokalizacyjne;
- b/ ścisłe określenie obiektu (np. „dom”, „obora” i tp.)
- c/ określenie rodzaju własności oraz podanie właściciela obiektu;
- d/ określenie podstawowej konstrukcji (np. drewniany, murowany z cegły itp.);
- e/ określenie czasu powstania i ew. późniejszych przebudów;
- f/ dane o wpisie do Rejestru Zabytków (nr Rejestru i datę wpisu);
- g/ fotografię umożliwiającą identyfikację obiektu.
- h/ informację o ewentualnym powiązaniu obiektu ze stanowiskiem archeologicznym.

4.4. Rozszerzenie spisu adresowego Gminy Ozimek

Spis adresowy został rozszerzony o obiekty pominięte we wcześniejszym wykazie, które powinny znaleźć się w ewidencji w formie kart adresowych, dołączonych do niniejszej ewidencji.

Łącznie do spisu adresowego włączono 43 karty adresowe, są to następujące obiekty:

Zabytki wsi Antoniów

1. Kapliczka przydrożna – ul. Dylakowska
2. Stajnie folwarczne – ul. Młyńska 1
3. Dom – ul. Danysza 13
4. „ ul. Dylakowska 7

Zabytki wsi Biestrzynnik

5. Dom – ul. Dylakowska 44
6. „ ul. Ozimska 2

Zabytki wsi Dylaki

7. Cmentarz komunalny – pomiędzy wsiami Dylaki a Biestrzynnik
8. Dom – ul. Biestrzyńska 6
9. „ ul. Ozimska 41
10. Plebania – ul. Ozimska 56

Zabytki wsi Krasiejów

11. Kapliczka przydrożna – ul. Rzeczna
12. Stodoła fowarczna – ul. Młyńska
13. Most drogowy - ul. Sporadzka
14. „ „ - Myślinka
15. Młyn wodny - „
16. Dom – ul. Kolejowa
17. „ ul. Cegielniana 25
18. „ ul. Sporadzka 18
19. „ „ 21

Zabytki wsi Krzyżowa Dolina

20. Dom – ul. Opolska 50

Zabytki wsi Nowa Schodnia

20. Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki – ul Powstańców Śląskich
21. Dom – ul. Daniecka 9

Zabytki wsi Pustków

22. Dom – ul. Boczna 4
23. „ ul. Ozimska 2
24. „ ul. Powstańców Śląskich 2
25. „ ul. Zielona 22

Zabytki wsi Schodnia

26. Dom – ul. Ks. Gołąba 26
27. „ ul. 1 Maja 1
28. „ ul. Opolska 10
29. „ „ 14

Zabytki wsi Szczedrzyk

30. Krzyż przydrożny - Plac 1 Maja
31. Dom i kuźnia - „ „ 1
32. Poczta i sklep - „ „
33. Dom – ul. Opolska 6
34. „ ul. Ozimska 25
35. „ „ 31
36. „ ul. Wyzwolenia 1

Zabytki miasta Ozimek

37. Stacja kolejowa PKP – ul. Kolejowa
38. Wodociągowa wieża ciśnień – ul. Dworcowa 1
39. Dom – ul. Dworcowa 6
40. „ ul. Krotka 3
41. „ ul. Robotnicza 59
42. „ ul. Wyzwolenia 12
43. „ „ 54

4.5. Ocena stanu zachowania zabytków architektury i budownictwa.

Zabudowa Gminy Ozimek obejmuje miasto Ozimek oraz 12 wsi o typowej zabudowie wiejskiej. Uogólniając stan techniczny zabytków można uznać za **dobry** lub **bardzo dobry**.

W stanie **złym** lub **niezadowalającym** na obszarze Gminy Ozimek znajdują się niżej wymienione obiekty figurujące w Ewidencji Zabytków:

1. OZIMEK, ul. Wyzwolenia 8 A – dom
2. OZIMEK, ul. „ 61 - dom
3. ANTONIÓW, ul. Młyńska 1 - stajnie
4. BIESTRZYNNIK, ul Ozimska – remiza strażacka
5. DYLAKI, ul. Jeziorna 16 - dom
6. DYLAKI, ul. Ozimska 57 - zajazd
7. KRASIEJÓW, ul. Młyńska - stodoła
8. KRASIEJÓW, ul. Brzozowa 4 – budynki gospodarcze
9. KRASIEJÓW, ul. Kolejowa – dom
10. KRASIEJÓW, ul. Sporadzka 38 – dom
11. NOWA SCHODNIA, ul. Kuczki – dom
12. SZCZEDRZYK, ul. Opolska 3 – magazyn zbożowy
13. SZCZEDRZYK, ul. Opolska 12 – dom
14. SZCZEDRZYK, ul. Ozimska 25 - dom

4.6. Proponowane postulaty zabezpieczenia obiektów zagrożonych architektury i budownictwa Gminy Ozimek

Magazyn zbożowy w Szczedrzyku, jedyny już zachowany na terenie gminy o powinien zostać niezwłocznie zabezpieczony przed dalszym zniszczeniem i dewastacją.

Ponadto w stanie dobrym lecz wymagającym zabiegów pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych jest park dworski w Biestrzynie.

Wobec pozostałych obiektów stanowiących własność prywatną należy wykorzystać wszelkie dostępne przepisy dla nakłonienia właścicieli do przeprowadzenia niezbędnych prac zabezpieczających. Istotną tu może okazać się pomoc władz Gminy w uzyskaniu kredytów (np. hipotecznych) na prace zabezpieczające.

5. Ochrona zabytków techniki i „ruchomych,, Gminy Ozimek.

5.1. Zabytki techniki Gminy Ozimek

W obrębie Gminy Ozimek znajduje się obecnie 16 obiektów, stanowiących nieruchome zabytki techniki. Są to:

1. most wiszący – Ozimek, huta Małapanew
2. budynek produkcyjny metali kolorowych i hala oczyszczalni – Ozimek, huta Małapanew
3. wodociągowa wieża ciśnień – Ozimek, ul. Dworcowa
4. budynek dyrekcji, magazynu głównego, warsztatowy i hala produkcyjna – Jedlice, huta szkła „Jedlice”

5. kanał roboczy nawadniający – Jedlice, huta szkła „Jedlice”
6. młyn wodny – Dylaki, ul. Szkolna 4
7. młyn motorowy – Grodziec, ul. Tartaczna 13
8. młyn wodny – Krasiejów, ul. Młyńska
9. młyn wodny - Schodnia, ul. Powstańców Śląskich 56
10. kuźnie - Szczedrzyk, Plac 1 Maja 1 i ul. Wyzwolenia 6
11. piekarnia – Biestrzynnik, ul. Ozimska 25
12. piekarnia – Grodziec, ul. Częstochowska 125
13. most drogowy – Antoniów, ul. Dylakowska
14. most drogowy – Biestrzynnik, ul. Ozimska
15. most drogowy – Krasiejów, ul. Sporadzka
16. most drogowy - Krasiejów – Myślnika

Ponadto w chwili wykonywania niniejszej Ewidencji 4 obiekty – młyn wodny w Biestrzynniku, cegielnia w Krasiejowie oraz 2 tartaki: w Grodźcu i Krasiejowie już nie istniały.

Z pozostałych 4 młynów motorowych znajdujących się we wsiach Dylaki, Grodziec, Krasiejów i Schodnia wszystkie są już nieczynne. Również z 2 kuźni usytuowanych w Szczedrzyku obie są już nieczynne tak samo jak 2 piekarnie w Dylakach i Grodźcu. Nieczynna jest również wodociągowa wieża ciśnień w Ozimku oraz kanał roboczy w Jedlicach. Obecnie wszystkie te obiekty znajdują się w rękach prywatnych.

Natomiast czynne są wszystkie 4 mosty drogowe w Antoniowie, Biestrzynniku i Krasiejowie stanowiące własność państwową.

5.2. Ocena stanu zachowania zabytków techniki.

Niezabezpieczony kanał roboczy nawadniający huty szkła „Jedlice” oraz młyn wodny w Krasiejowie przy ul. Młyńskiej znajdują się w **niezadowalającym stanie** technicznym, wymagają pilnych prac remontowych i zabezpieczających.

Natomiast obie kuźnie w Szczedrzyku, piekarnie w Biestrzynniku i Grodźcu młyny wodne w Dylakach i Schodni oraz budynki w hutach Malapanew i „Jedlice” a także most wiszący w Ozimku oraz wszystkie mosty drogowe znajdują się w **dobrym stanie** technicznym.

Pozostałe obiekty czyli młyn wodny w Grodźcu oraz nieczynna wieża wodociągowa w Ozimku przy ul. Dworcowej znajdują się w **zadowalającym** stanie technicznym lecz wymagającym bieżącego zabezpieczenia.

5.3. Ochrona zabytków sztuki i rzemiosła artystycznego („ruchomych”).

5.3.1. Zakres i zasady ochrony zabytków „ruchomych”.

Aktualnie obowiązujące przepisy nie zezwalają na działania w zakresie konserwacji i renowacji zabytków sztuki i rzemiosła artystycznego, instrumentów muzycznych oraz drobnych zabytków techniki, łącznie zwanymi zabytkami „ruchomymi” bez wiedzy i zgody właściwego terytorialnie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Urzędu Ochrony Zabytków. W odniesieniu do Gminy Ozimek właściwymi są: Wojewódzki Konserwator Zabytków w Opolu oraz Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu.

Samorzady terytorialne, zgodnie z przepisami mają więc jedynie obowiązek prowadzenia działań zabezpieczających zabytki „ruchome” przed zniszczeniem lub dewastacją, wobec tych obiektów, które stanowią ich własność bądź znajdują się w ich użytkowaniu. Dodatkowo, gminne „plany ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego lub innych zagrożeń” winny obejmować wszystkie zabytki „ruchome” wpisane do Rejestru Zabytków, także te, które nie stanowią własności lub nie są w użytkowaniu Gminy.

Gminny PLAN OCHRONY ZABYTEKÓW NA WYPADEK KONFLIKTU ZBROJNEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH został dla Gminy Ozimek opracowany w 2005 roku i zatwierdzony przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu oraz Szefa Obrony Cywilnej Powiatu Opolskiego w Opolu mający od tego czasu moc obowiązującą.

5.3.2. Zabytki „ruchome” Gminy Ozimek

A. Zabytki „ruchome” stanowiące własność lub użytkowane przez Gminę

Pod opieką samorządu gminnego nie znajdują się żadne zabytki „ruchome”.

B. Zabytki „ruchome” nie stanowiące własności Gminy

W obrębie Gminy Ozimek znajdują się następujące zabytki „ruchome”:

1. DYLAKI – wyposażenie kościoła parafialnego rzymsko katolickiego p.w. św. Antoniego
2. GRODZIEC – wyposażenie kościoła parafialnego rzymsko-katolickiego p.w. M. Częstochowskiej
3. KRASIEJÓW - wyposażenie kościoła parafialnego rzymsko-katolickiego p.w. św. Małgorzaty
4. SZCZEDRZYK – wyposażenie kościoła parafialnego rzymsko-katolickiego p.w. św. Mikołaja

Wszystkie wymienione powyżej zabytki „ruchome”, stanowią własność kościelną i pozostają w użytkowaniu parafii Dylaki, Grodziec, Krasiejów i Szczedrzyk.

5.4. Ocena stanu zachowania zabytków „ruchomych”

Ogólnie, wszystkie, wymienione w p.5.3.2. zabytki „ruchome” z terenu Gminy Ozimek znajdują się w stanie **dobrym**.

6. Ochrona zabytków archeologicznych

6.1. Cel i zakres ochrony zabytków archeologicznych

Celem ochrony STANOWISKA ARCHEOLOGICZNEGO jest niedopuszczenie do zniszczenia warstw kulturowych, a tym samym niedopuszczenie do prowadzenia na tych obszarach prac budowlanych, wykonywania głębokiej orki ciężkim sprzętem rolniczym oraz wykonywania wykopów. Szczegółowe zasady ochrony poszczególnych stanowisk winien określić Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu w odniesieniu do wszystkich stanowisk, jeżeli nie zostały one podane wcześniej, n.p. w decyzji o wpisie stanowiska do Rejestru Zabytków.

Właściciel lub użytkownik terenu, na którym znajduje się stanowisko archeologiczne, winien być powiadomiony o objęciu ochroną danego obszaru. Obowiązek takiego powiadomienia spoczywa na Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Opolu, który także przeprowadza procedurę wpisu istniejących ograniczeń do ksiąg wieczystych.

Natomiast do zadań samorządu lokalnego, w danym przypadku do Urzędu Miejskiego w Ozimku należy odwoływanie się do podanych ograniczeń np. w przypadku wydawania zezwoleń na prace budowlane czy prowadzenie wykopów.

6.2. Stanowiska archeologiczne wpisane do Rejestru Zabytków.

W obrębie Gminy Ozimek nie ma stanowisk wpisanych do Rejestru Zabytków.

6.3. Stanowiska archeologiczne objęte ewidencją zabytków

Poniżej w układzie tabelarycznym podane są wszystkie stanowiska archeologiczne znajdujące się na terenie Gminy Ozimek. Wymienione są w kolejności numeracji stanowisk w obrębie miejscowości z określeniem ich lokalizacji według numeracji działek z Ewidencji Gruntów. Część stanowisk nie posiada określonej lokalizacji, pozwalającej na umiejscowienie danego stanowiska, jednak znajdują się one w Ewidencji Zabytków Archeologicznych prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu.

L.p	Miejscowość	Nr. stan.	Typ stanowiska Chronologia	Lokalizacja
1.	Antoniów	1	Ślad osadniczy - kultura dołkowo-grzebykowa?	brak lokalizacji
2.	Biestrzynnik	1	Punkt osadniczy – XIV-XV w.	ok. 600 m na W od pkt. wysok. 192,8
3.	Dylaki	1	Punkt osadniczy – epoka kamienia, XIV-XV w.	dz. gr. nr 24/1
4.	Dylaki	2	Ślad osadnictwa – epoka brązu	brak lokaliz.
5.	Krasiejów	1	Kurhan? – XI-XII w.	ok. 1350 m na Wod kościoła
6.	Krasiejów	2	Grodzisko? – średniowiecze?	brak lokaliz.
7.	Krasiejów	3	Punkt osadniczy – kultura łużycka średniowiecze, nowożytność	ok. 250 m na Wod kościoła
8.	Krasiejów	4	Punkt osadniczy – pradziej, wczesne średniowiecze (IX-X w.), późne średniowiecze	ok. 100 m na N od kościoła
9.	Krasiejów	5	Ślad osadnictwa - neolit	ok. 250 m na N od mostu na rz. Myślina
10.	Krzyżowa Dolina	1	Punkt osadniczy ?	ok. 1800 m na SW od leśniczówki
11.	Krzyżowa Dolina	2	Osada – kultura przeworska (faza D)	dz. gr. nr 262,263
12.	Krzyżowa Dolina	3	Punkt osadniczy - pradziej	dz. gr. nr 447/191,581/190,435/192
13.	Ozimek	1-6	Ślad osadnictwa – epoka kamienia	brak lokaliz.
14.	Ozimek	7	Ślad osadnictwa średniowiecze	brak lokaliz.
15.	Nowa Schodnia	1	Cmentarzysko – kultura przeworska (okres wpływów rzymskich)	ok. 750 m na E od przejazdu kolejowego
16.	Schodnia	1	Osada, punkt osadniczy – kultura przeworska (późny okres wpływów rzymskich), późne średniowiecze	dz. gr. nr 516/236, 518/237
17.	Schodnia	2	Osada – wczesne średniowiecze	brak lokaliz.
18.	Schodnia	3	Punkt osadniczy - późne średniowiecze	dz. gr. nr 358
19.	Szczedrzyk	2	Punkt osadniczy – późne średniowiecze	brak lokalizacji
20.	Szczedrzyk	3	Cmentarzysko - ?	brak lokaliz.
21.	Szczedrzyk	4	Punkt osadniczy – pradziej, średniowiecze	brak lokalizacji

22.	Szczedrzyk	5	Punkt osadniczy – kultura łużycka (epoka brązu), IX-X w.	brak lokalizacji
23.	Szczedrzyk	6	Ślad osadnictwa - neolit	brak lokaliz.
24.	Szczedrzyk	7-8	Punkt osadniczy – średniowiecze, XIV w.	brak lokalizacji
25.	Szczedrzyk	9	Osada, punkt osadniczy – kultura przeworska(III-IV w),średniowiecz	brak lokalizacji
26.	Szczedrzyk	10	Punkt osadniczy – X-XI w.	brak lokaliz.
27.	Szczedrzyk	13	Osada – IX-XI w.	brak lokaliz.
28.	Szczedrzyk - Pustków	14	Ślad osadnictwa – epoka kamienia	brak lokalizacji
29.	Szczedrzyk	15	Punkt osadniczy - ?	brak lokaliz.
30.	Szczedrzyk	16	Punkt osadniczy - ?	dz. gr. nr 408/1

7. Strefy ochrony konserwatorskiej

7.1. Strefa A – ścisłej ochrony konserwatorskiej

Strefa ochrony kompleksowej („pełnej”), obejmująca zarówno zawarte w jej obrębie budynki i budowle, jak również układ urbanistyczny i towarzyszącą im zielen, tj. elementy krajobrazowe.

W obrębie strefy „A” wszelkie prace budowlane i urbanistyczne są dozwolone jedynie po uzyskaniu akceptacji właściwego terytorialnie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W obrębie tej strefy istnieje obowiązek uzgadniania wszelkich prac budowlanych z właściwym terytorialnie Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, zakaz wznoszenia bez takich uzgodnień zabudowy, szczególnie wysokiej ponad 2 kondygnacje lub zasłaniającej obiekty zabytkowe, a także zmian w układach urbanistycznych. Takiej zgody wymagają także prace remontowe obiektów zabytkowych i prace ziemne.

W obrębie Gminy Ozimek - strefa „A” obejmuje :

- wszystkie obiekty wpisane do Rejestru Zabytków tj. 4 obiekty architektury i budownictwa znajdujące się w mieście Ozimku (kościół ewangelicki) i we wsiach Jedlice (dwór „Beatka” i zespół budynków mieszkalnych) oraz Krasiejów (kościół parafialny rzymsko-katolicki) i 1 obiekt zabytkowego założenia zieleni (zbiorowa mogiła powstańców śląskich na cmentarzu parafialnym) w Krasiejowie a także 3 zabytki techniki znajdujące się w mieście Ozimku (most wiązący i budynki produkcyjne huty Małapaew) i w Jedlicach (budynki huty szkła „Jedlice” i kanał roboczy nawadniający)
- zachowany układ przestrzenny dawnego osiedla hutniczego i huty szkła „Jedlice” w Jedlicach.

7.2. Strefa B – pośredniej ochrony konserwatorskiej

Strefa ochrony częściowej obejmuje układ urbanistyczny w jej obrębie oraz wytypowane obiekty pojedyncze (budynki, budowle) wpisane do Rejestru Zabytków lub objęte Ewidencją Zabytków, wraz z otoczeniem.

Zakres ochrony konserwatorskiej wymaga zachowania bryły obiektów i dachów co do kształtu i materiału, podziałów elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej oraz wystroju architektonicznego w odniesieniu do obiektów objętych ochroną konserwatorską. Szczegółowe standardy zabudowy i zagospodarowania terenu określone na etapie sprządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego winny uwzględniać następujące cele:

- dążenie do zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania,
- restauracja i modernizacja techniczna obiektów o wartościach kulturowych,
- dostosowanie nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej.

W obrębie Gminy Ozimek strefy „B” obejmują:

- dla wsi Grodziec, Krasiejów i Szczedrzyk – zespoły kościołów parafialnych z plebaniami, a dla wsi Szczedrzyk obejmujący również teren przykościelny, na którym był pierwotnie usytuowany cmentarz przykościelny
- dla wsi Dylaki – Biestrzynnik, Grodziec, Krasiejów, Nowa Schodnia, Szczedrzyk tereny aktualnie czynnych cmentarzy rzymsko-katolickich
- dla wsi Biestrzynnik – zespół dworsko-parkowy z zachowanymi zabudowaniami folwarcznymi oraz historycznym układem dróg
- dla wsi Antoniów, Chobie, Dylaki, Grodziec, Krasiejów, Krzyżowa Dolina, Mnichus, Pustków, Schodnia, Szczedrzyk – tradycyjne układy wiejskie wsi z zachowanymi historycznymi układami dróg, tradycyjną linią zabudowy i usytuowania zagród
- dla miasta Ozimek - stare centrum miasta z hutą Małapanew oraz zespołem kościoła i cmentarza ewangelickiego
- dla pozostałych miejscowości wszystkie obiekty zabytkowe znajdujące się w ewidencji.

7.3. Strefa W – ochrony archeologicznej

Jest to obszar występowania zwartych nawarstwień lub nagromadzeń pozostałości kulturowych pradziejowych i historycznych. Wszelkie roboty ziemne w strefie „W” muszą być prowadzone wyłącznie za zezwoleniem Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zgodnie z warunkami tegoż zezwolenia, a w wypadku stanowisk naziemnych za zgodą Ministra Kultury.

W obrębie Gminy Ozimek strefa „W” obejmuje:

- 36 stanowisk archeologicznych (wg ewidencji Archeologicznego Zdjęcia Polski - AZP) częściowo zlokalizowanych na mapie topograficznej w skali 1:25.000, stanowiącej załącznik nr 1 do Programu Opieki nad Zabytkami.

7.4. Strefa OW – obserwacji archeologicznej

Jest to strefa przypuszczalnego występowania znalezisk archeologicznych. W jej obrębie wszelkie prace ziemne i wykopy budowlane winny być prowadzone pod nadzorem archeologicznym, po uprzednim zgłoszeniu i uzyskaniu zgody od właściwego terytorialnie wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków.

W obrębie Gminy Ozimek strefa „OW” obejmuje:

36 stanowisk archeologicznych (wynikających z analizy materiałów AZP) częściowo zlokalizowanych na mapie topograficznej w skali 1:25.000, stanowiącej załącznik nr 1 do Programu Opieki nad Zabytkami, wynikających ze stanu i funkcjonowania środowiska kulturalnego.

7.5. Strefa K – ochrony krajobrazu kulturowego

Jest to strefa ochrony wszelkich elementów krajobrazotwórczych (drogi, zespoły zieleni – np. lasy, ciekły wodne i tp.), wobec których jakiegokolwiek ingerencji winny być uzgadniane w właściwym terytorialnie wojewódzkim urzędem ochrony zabytków.

W strefie K w obrębie gminy Ozimek znajduje się 5 stref ochrony krajobrazu kulturowego. Są to:

1. Obszar Chronionego Krajobrazu – Lasy Stobrawsko-Turawskie znajdujący się na obrzeżach doliny Małej Panwi
2. obszar Doliny Kopalnej Małej Panwi, określony w studium, przewidziany do ochrony w postaci Parku Krajobrazowego
3. obszar głównego korytarza ekologicznego w dolinie rzeki Mała Panew oraz korytarze ekologiczne w dolinach rzek Ligawa i Myślina, określone w studium
4. stanowisko przyrody nieożywionej „Trias” przeznaczone do ekspozycji w formie parku technologiczno-krajobrazowego „Dinopark” w Krasiejowie
5. pomniki przyrody – 6 dębów szypułkowych w Biestrzynniku (Poliwodzie), Jedlicach i Krasiejowie.

8. Dokumentacja konserwatorska

8.1. Miejsca gromadzenia dokumentacji

Dokumentacja konserwatorska, to jest dokumentacja wszelkich obiektów zabytkowych oraz posiadających przypuszczalne cechy zabytku, jest gromadzona w jednobrzmiących egzemplarzach w:

A/ Wojewódzkich urzędach ochrony zabytków, dodatkowo gromadzących wszelkie inne typy dokumentacji obiektów zabytkowych – dla obiektów objętych terytorialnie zakresem danego urzędu. W województwie opolskim takim urzędem jest Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu, ul. Piastowska 14; 45-082 Opole.

B/ Krajowym Ośrodku Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie – ul. Mikołaja Kopernika 7/9; 00-461 Warszawa – dla obiektów z terenu całego kraju.

C/ Samorządach terytorialnych szczebla gminnego – dokumentację w postaci „Kart Adresowych” określonych cytowanymi przepisami dla zabytków nieruchomości oraz spisy stanowisk archeologicznych.

8.2. Rodzaje dokumentacji

Z uwagi na znaczne zróżnicowanie obiektów zabytkowych, dokumentację konserwatorską sporządza się odmiennie dla poszczególnych grup zabytków, to jest:

1. Dla zabytków tzw. nieruchomości (zabytki architektury i budownictwa oraz zabytki nieruchome techniki), czyli budowli i budynków kubaturowych, opracowuje się:

- dokumentację adresową (tzw. fiszki adresowe), zawierającą dane adresowe i fotografię umożliwiającą identyfikację obiektu w terenie;
- dokumentację ewidencyjną (tzw. karty „białe”), stanowiącą uproszczoną formę inwentaryzacji budowlanej ze wskazaniem na cechy artystyczne i wyróżniające dany obiekt;

2. Dla zabytków tzw. ruchomych (zabytki sztuki i rzemiosła artystycznego, drobne budowle niekubaturowe, elementy wystroju architektonicznego) opracowuje się:

- dokumentację ewidencyjną w postaci kart ewidencyjnych zabytków ruchomych.

3. Dla drobnych zabytków techniki (maszyny, urządzenia techniczne) opracowuje się:

- dokumentację ewidencyjną w postaci kart ewidencyjnych (odmiennego wzoru).

4. Dla cmentarzy opracowuje się:

- dokumentację ewidencyjną w postaci „teczek cmentarzy” dla cmentarzy komunalnych, katolickich i ewangelickich. Dla cmentarzy innych wyznań opracowuje się „teczki rozszerzone cmentarza” (rozszerzone m. in. o tłumaczenia inskrypcji).

5. Dla zespołów zieleni zabytkowej (parki, aleje, szpalery, ogrody) opracowuje się:

- dokumentację ewidencyjną w postaci „teczek ewidencji zieleni”.

6. Dla zabytkowych instrumentów muzycznych opracowuje się:

- dokumentację ewidencyjną w postaci „kart instrumentów muzycznych”.

7. Dla stanowisk archeologicznych opracowuje się:

- „Teczki Stanowiska Archeologicznego”.

Dodatkowo, dla wszystkich grup zabytków opracowuje się szczegółowe opracowania studialne ze szczególnym zwróceniem uwagi na opis i historię obiektu.

9. Służby konserwatorskie.

Zgodnie z Ustawą z dnia 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Z 2003 r. Nr 162, poz. 1568) decydującym o całokształcie ochrony zabytków na terenie danego województwa jest Wojewódzki Konserwator Zabytków, kierujący równocześnie działalnością Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, gdzie znajduje się jego siedziba. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków działa też za pośrednictwem Delegatur Terenowych, istniejących przy Starostwach Powiatowych.

Na obszarze województwa opolskiego Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków mieści się przy ul. Piastowskiej 14 (gmach Urzędu Wojewódzkiego); 45-082 Opole.

Na obszarze kraju nadzór nad działalnością wojewódzkich urzędów ochrony zabytków sprawuje Departament Muzeów i Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki, mieszczący się przy ul. Krakowskie Przedmieście 15/17; 00-071 Warszawa.

Odwołania od decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub wydanych z jego upoważnienia rozpatruje Minister Kultury i Sztuki (adres – jak wyżej).

10. Propozycje końcowe.

10.1. Propozycje dotyczące zabytków architektury i budownictwa

W Gminie Ozimek najwartościowszym jest pozostałość dawnego osiedla hutniczego i huty szkła „Jedlice”, która wpisane jest do Rejestru Zabytków. Niestety budynki huty po remoncie straciły część walorów zabytkowych (np. budynek dyrekcji).

Dla zabytkowych założeń zieleni zaleca się wykonanie „Teczki ewidencyjnej cmentarza” w Ozimku, Krasiejowie Nowej Schodni i Szczedrzyku. Natomiast dla nieistniejącego już zespołu dworsko-parkowego w Biestrzynie proponuje się opracowanie jego historii w postaci tzw. „białej” karty.

Zabezpieczenia przed zniszczeniem wymaga pilnie zachowana trwała ruina zabytkowego młyna w Krasiejowie, dla którego również należałoby opracować tzw. „białą kartę”.

10.2. Propozycje dotyczące stanowisk archeologicznych.

W związku opracowaniem w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ozimek” w 2006 r. na mapie w skali 10.000 szczegółowego usytuowania stanowisk archeologicznych nie przewiduje się dodatkowych postulatów, poza granicą strefy „W” - ochrony stanowisk archeologicznych, oznaczonych na mapie „Lokalizacja obiektów zabytkowych i strefy ochrony konserwatorskiej” w skali 1.25.000, stanowiącej załącznik nr 1 do Programu Opieki nad Zabytkami gminy Ozimek.

10.3. Propozycje dotyczące zabytkowych zespołów zieleni.

Ochroną konserwatorską, przez włączenie do strefy K - ochrony krajobrazu kulturowego - winien zostać objęty dodatkowo;

1. siedliska leśne i łąkowe z wałami ekologicznymi w obrębie kompleksów leśnych i ekosystemów łąkowych
2. proponowane użytki ekologiczne „Glinianka” i „Antoniów”.

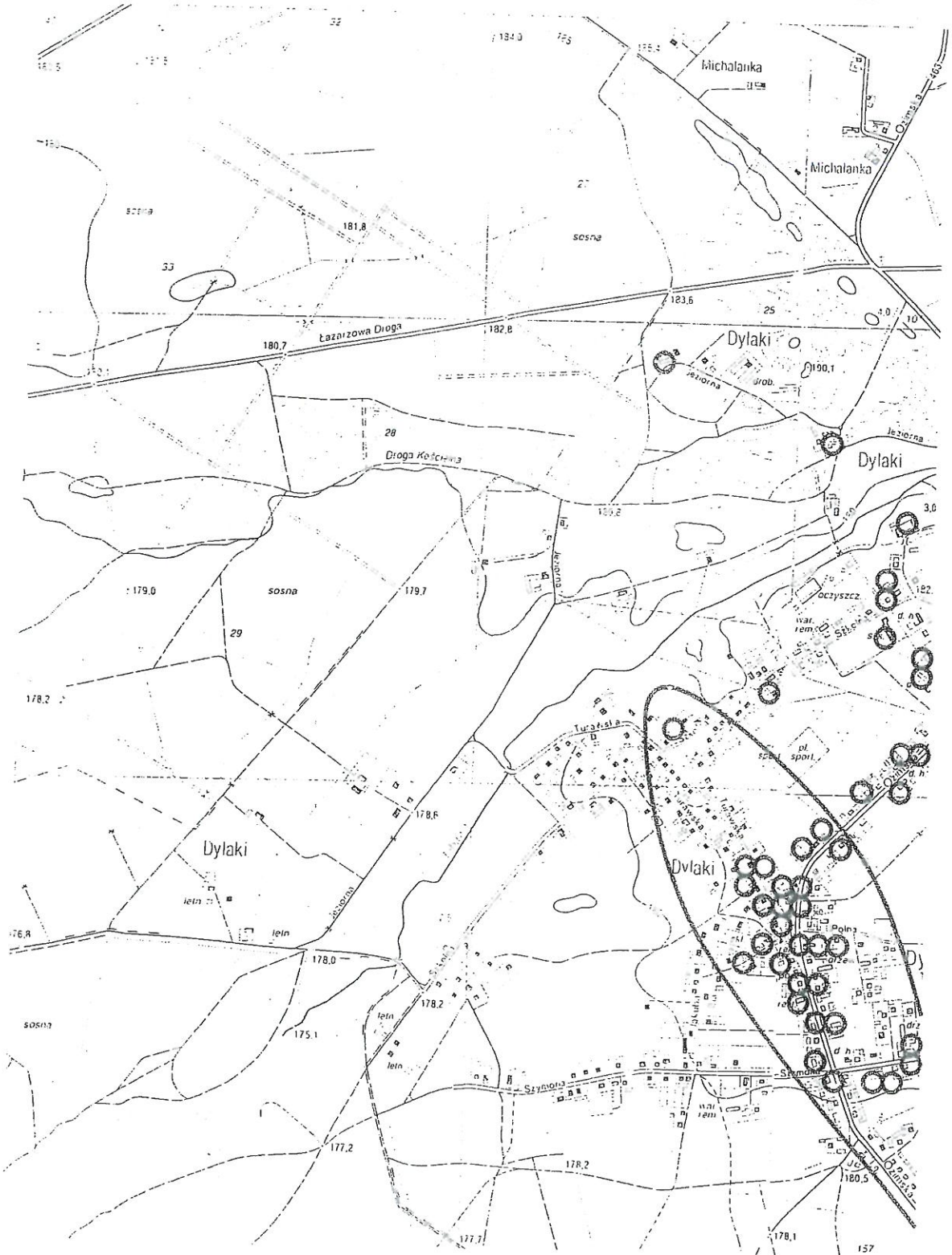
Zgodnie z „Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ozimek” oraz „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek” proponuje się objęcie ochroną prawną tych cennych przyrodniczo terenów.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Wiesbach

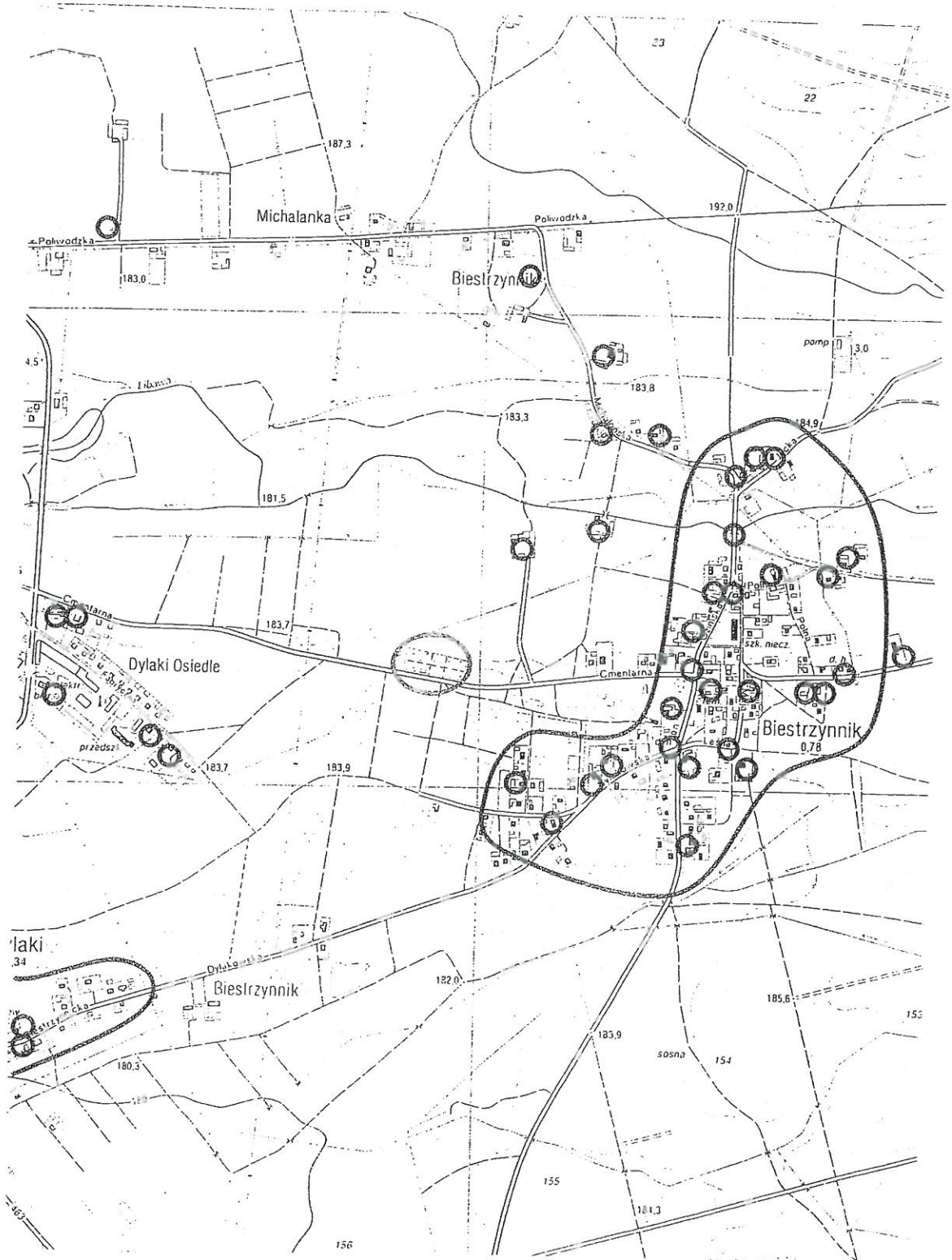

LOKALIZACJA OBIEKTÓW

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Wiesbach

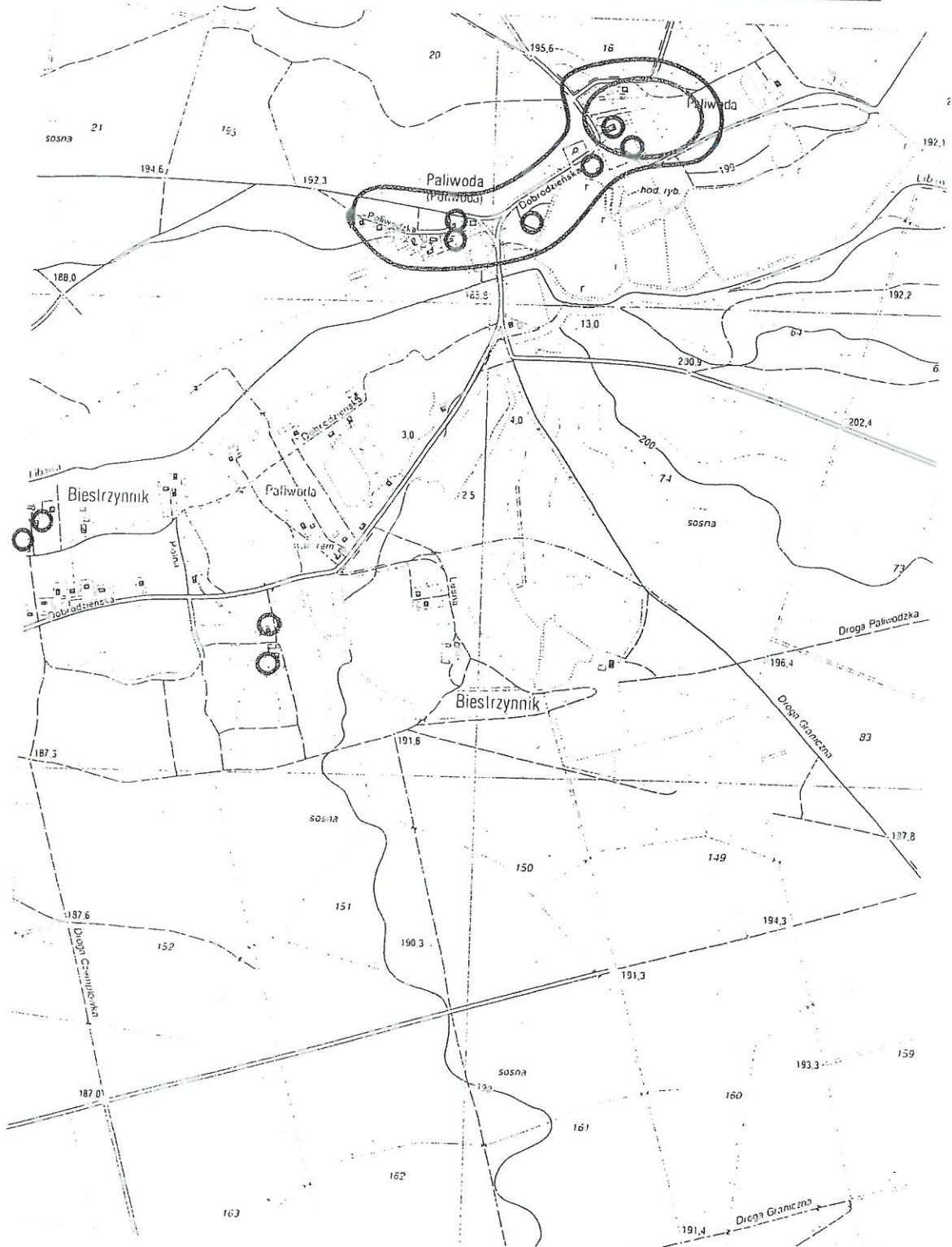
ZABYTKOWYCH I STREF OCH-

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Wiesbach

RONY KONSERWATORSKIEJ

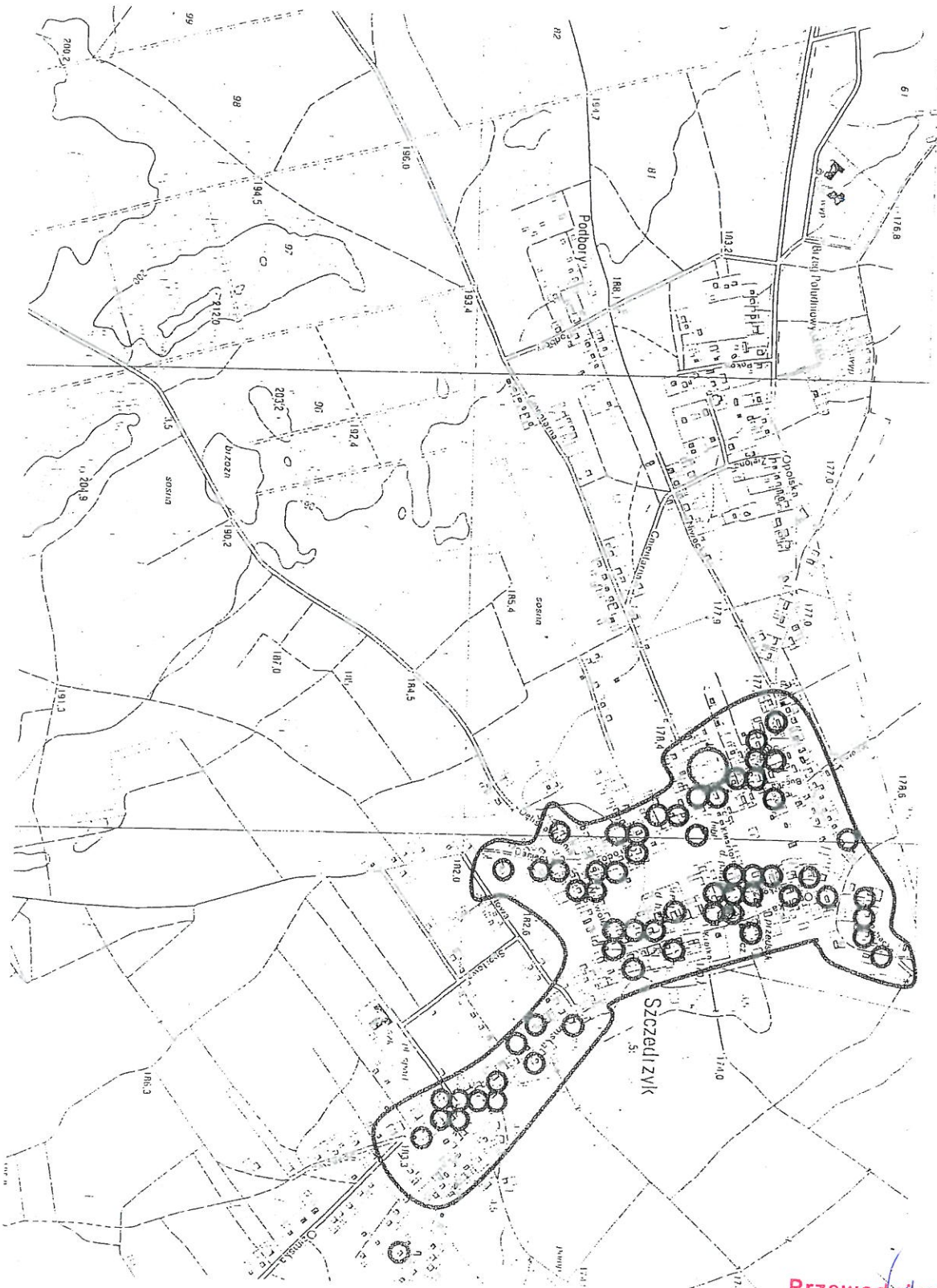

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Wiesbach

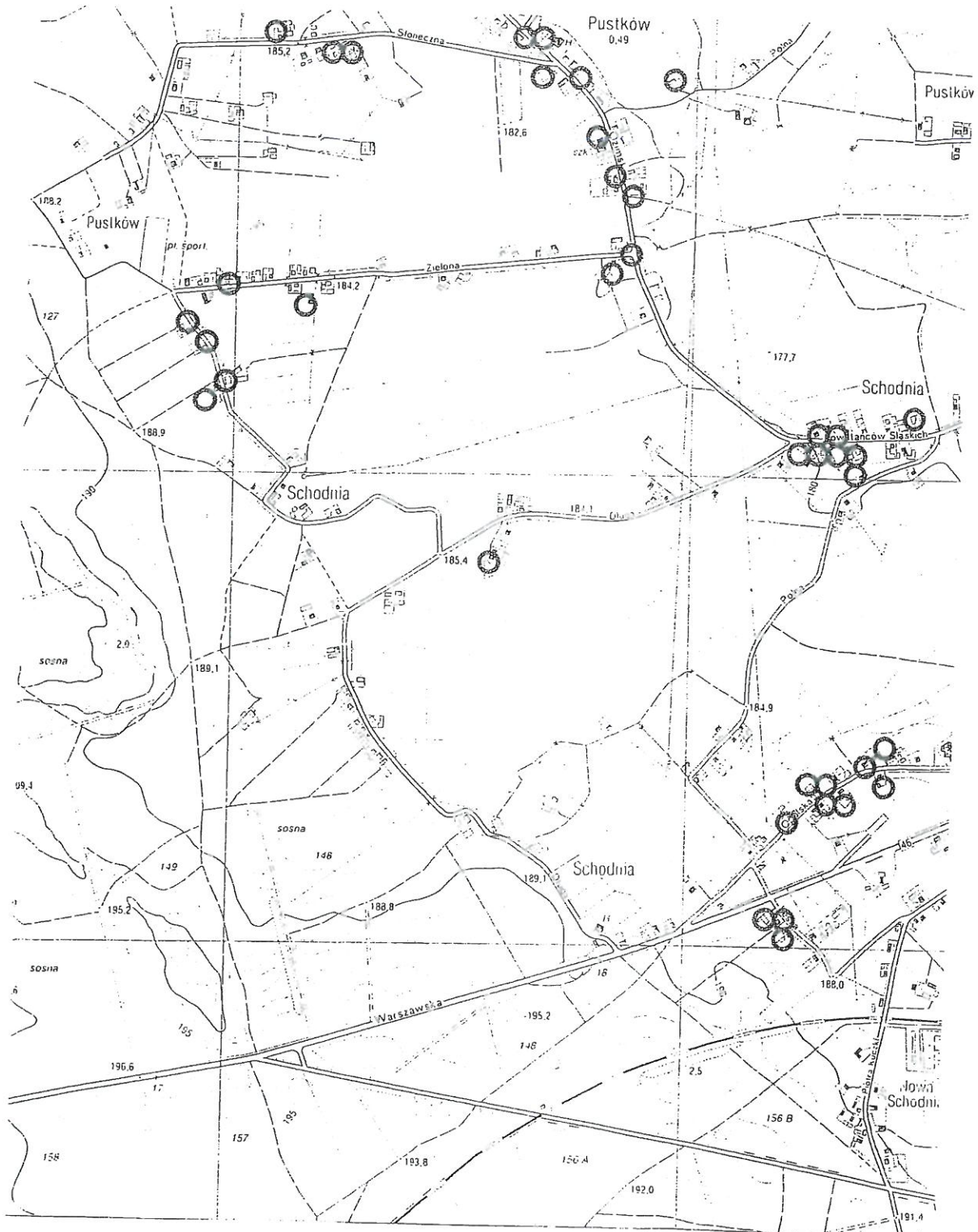

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Miesbach

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Wiesbach

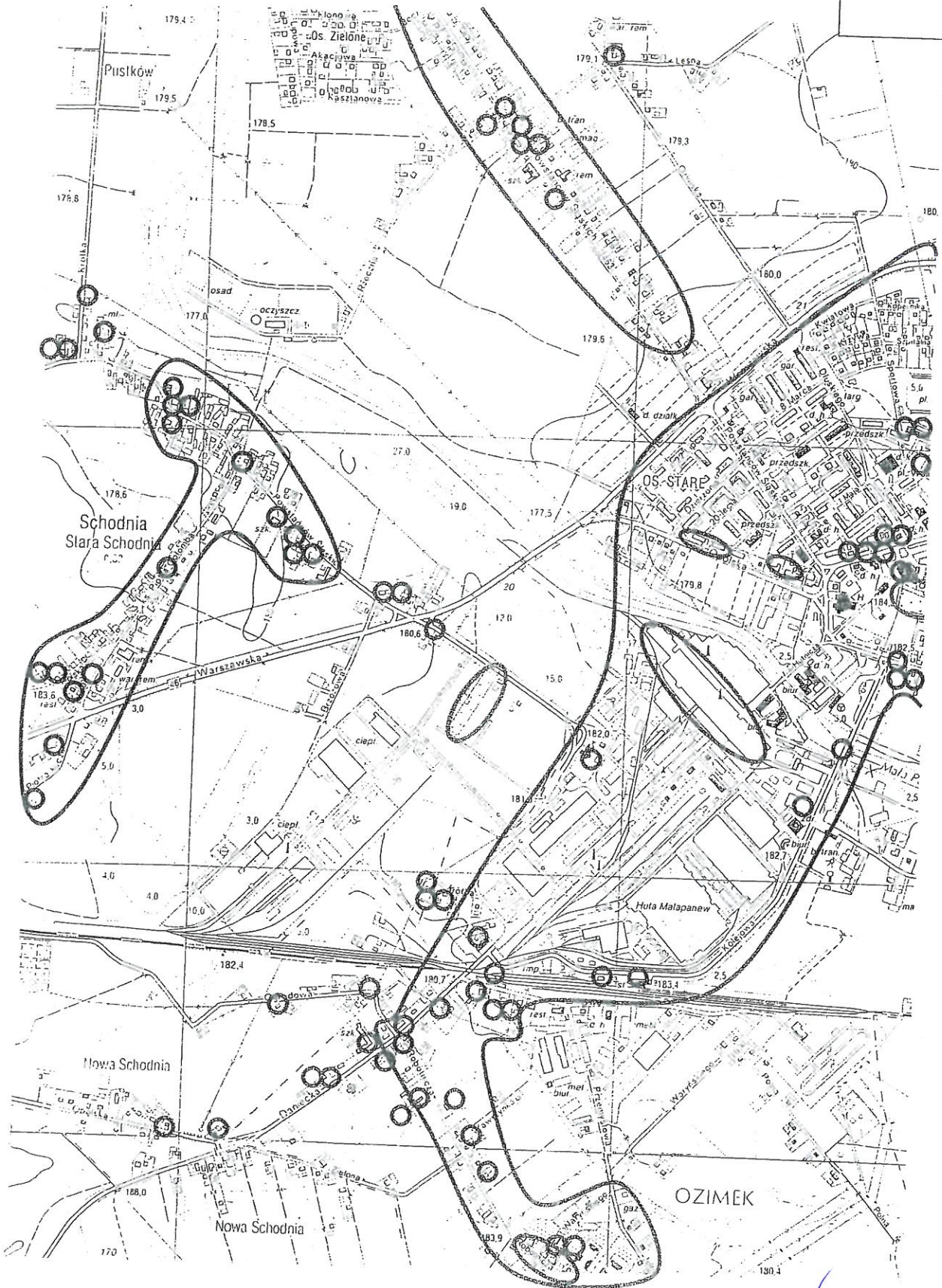

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku

Joachim Mesbach

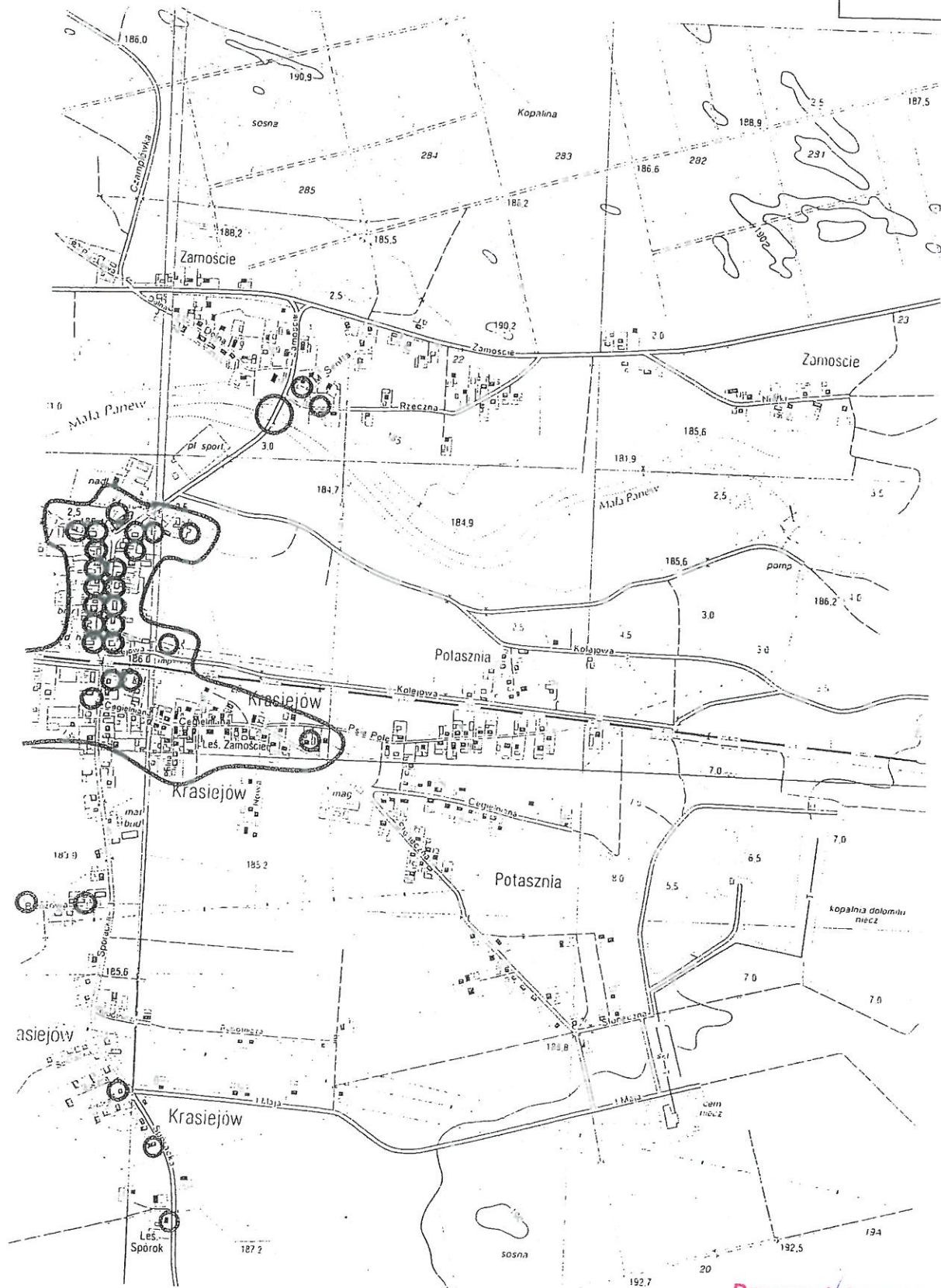

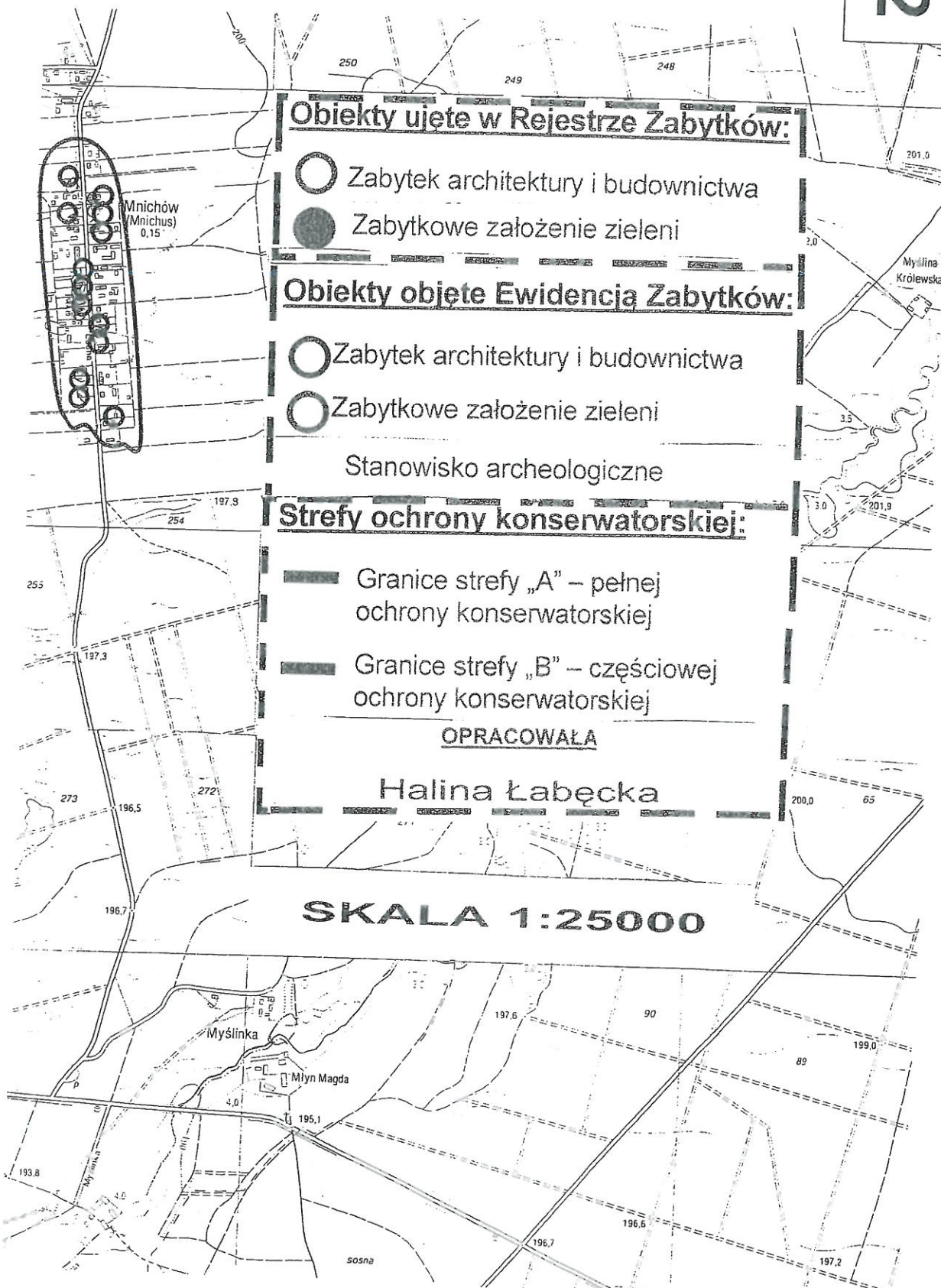
Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ożimku
Joachim Mesbach

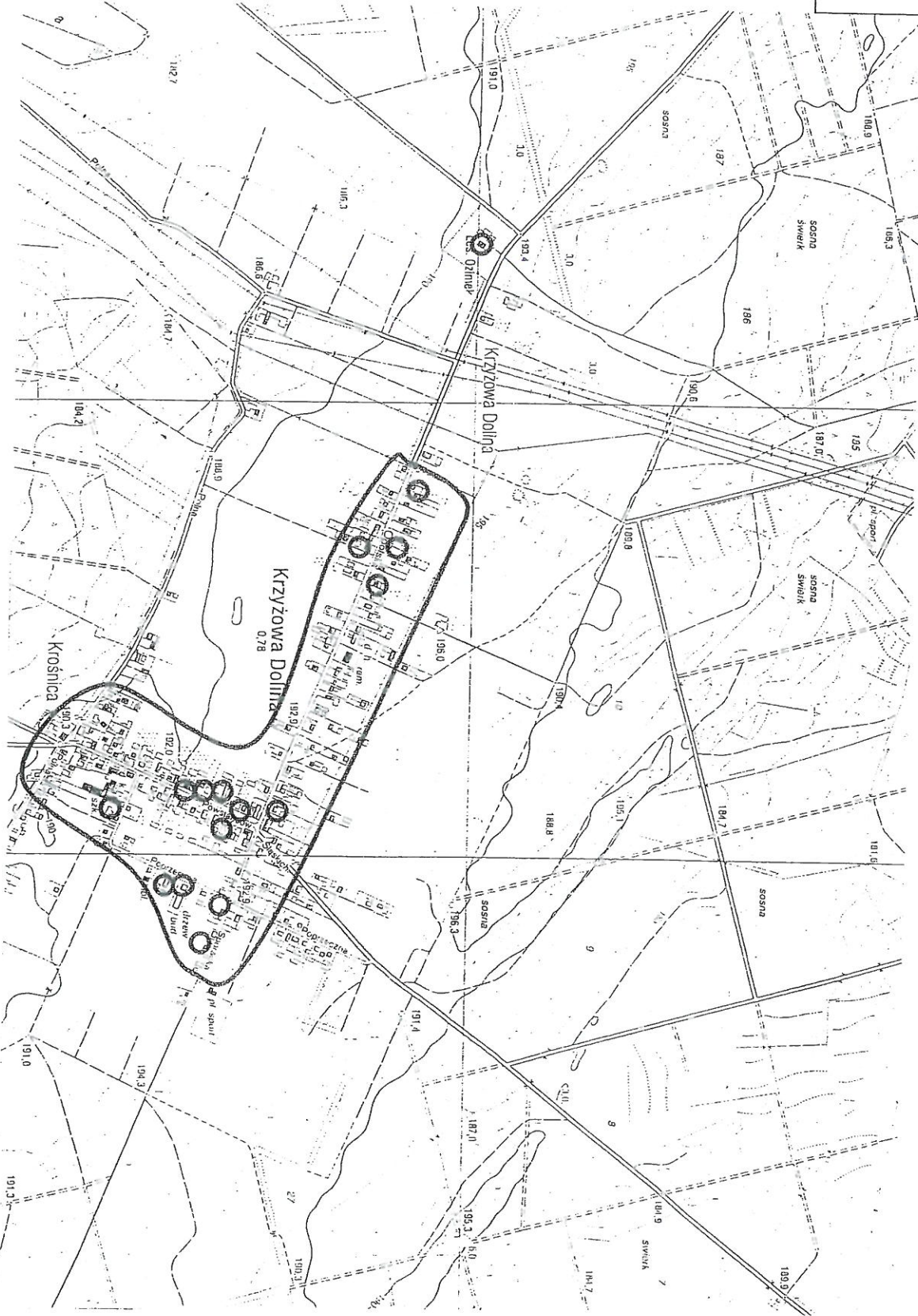
Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Węsbach

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Wiesbach

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Wiesbach

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Ozimku
Joachim Wresbach